

IN DOMINO CONFIDO
GRANDESCUNT AUCTA LABORE

OESTERR · NATIONALBIBLIOTHEK
WIEN

PHOTO NR M 755 71

H O 220

Munib Efendi.

١٠

٢٦٥٢

خلاصة الكلام في رد العوام

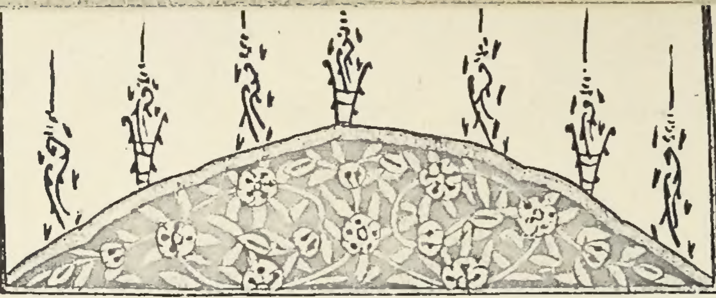
بو رساله خواجه منيب افنديه اسناد اولنيور ايسه ده تاريخده
«قوجه سكبان باشی لايحه سی» دينمكله مشهور در. و بو محرری
كيم اولديغی بيلنه مديگی و اكی كتيبه قلمه مديغی گبی سكبان باشيده بوقه
ارباب وقوف و اصحاب قلمدن ديگر بر ذاتيدر. بللی دگلدر.
خاتمهٔ رسالهده بيدی سكز سطر يوقاريده «بو كمينه گبی صغيره
يدی ياشنه گيرمش ....» ده افاده سنه باقيلور ايسه معروضيه
اولميان خواجه منيب افنديه اسنادی طوغری اولمز.

٣ تموز ١٩١٧ عبد الرحمن شرف

Notiz des Reichshistoriographen u. Univ.-Prof. der osm. Fakultät ʿAbd-ur-Rahmān Scheref, der die Handschrift hier eingesehen hat. 3. Juli 1917.

Kaelitz.

مرحوم سلطان سليم ثالث حضرتلرينك تأسيس كرده لريسى
اولان نظام جديدك ايجاد واحداثى مرتبهٔ وجوب ايده وكينى
متضمن مرحوم خواجه منيب افندينك تأليف ايتمش اولديغى رساله در

خلاصة الكلام فی ردّ العوام

اسرار جناب بارے بو وجهله جاریدر که اول حضرت آدمدن
تا قیامته دکین بنی آدمك بقاسنی جناب جلّ وعلا مراد ایدوب
بالجمله عبادینك صلاحیت حاللرینه پادشاهان جهانے سبب
عادی خلق ایلشدر اما عالمك صلاحیت حاللری ایسه مضرّت
اعدادن محافظه اولور چونکه جناب واجب الوجود حضرتلرے
بوردی ارضی یالکز برحاکمه تخصیص بیورمیوب نیجه بلوك
ایتمکله هر بلوکنی برحاکمه احسان بیورمشدر وهر حاکمك یعنی
هر بر سلطانك زیر حکمنده بولنان یرلرے درونده بولنان
عباد اللهی قومشو اولان دشمنلرك وسائر اعدانك شرلرندن
امنیت ایچون هر بر دولت صاحبی کند وملکنه موافق وهر عصرك
حکمنه موافق ومطابق مدافعه بولمشدر وانتظامنی خللدن
کوزه دوب بلکه کون بکون تقویت وهمجوارے بولنان دولتلرك
نظامندن زیاده انتظامنه رغبتله سرافراز اوله کلمشدر
وهمجوارے بولنان دولتلرك نظامندن دون اولانلرك دولت
وثروتلرینه خلل وزوال ایراث ایده کلمشدر زیرا مقتضاے
طبیعت بنی آدم غافل وزبون بولندیغنك ملك ومالنه
اوزده کلمشدر آخرك تعدیسندن غافل اولوب دائما حزم
واحتیاط شروطنه رعایت ایتمینلرك دولتلری آخره کچوب
بے نام ونشان قالدقلرے ویا خود غفلتلرے سببیله آخرك
زیر تصرفنه کچوب شاه ایکن کدا واغنیادن ایکن فقرا اوله

کلدکلر

کلدکلری عالی مرحومک حل وعقد نام زبدهٔ تواریخنده مجلا
مذکورا عقل ناسدن واصحاب فراستدن اولان دولت
اصحابنه واجبدرکه خصمک فرنجه ایسه مردانه بیل مثلی مقتضا
سنجه حزم واحتیاط شرایطدن غافل اولمیوب همجوارلری
بولنان دولتلرک وسائر اعدای ملک وملتلرینک کندو
دکرلری بلاسنه اوغرمیه‌لر بو مقدمه دن مقصود بودرکه
بیک یوز اللی سنه سندن تاسکسان ایکی تاریخنه کلنجه سفرلر
منقطع اولمدیغندن مقدملرده سفرکورکونلرک اکثری سرحد
عدمه کتمش وسفرکورمیوب برساعتلک یره کتمامش واعدای
دین احوالندن برشیئی کورمامش بومزایادن غافل اولان
اهالئی دولت علیه‌نک اکثری دخی طاطلواجی طاطمامش
نورسیدگان زماندن معدود بولنمرلیله بیک یوز سکسان ایکی
تاریخنده اچیلان مسقو سفرنه عسکرمزک نظامی مختل ومشوش
بولندیغندن اول وقتدن بوآنه دکین همان قرق سنه یه
قریبدرکه عالمک شیرازهٔ نظامی بووجهله خلل پذیر اولمشدر
ارباب بصیرته وخصوصا اسکی وقتدن قالمش کهن سال
کرک باران دیده لره مکشوف ایسه دخی آحاد ناسدن عد
اولنان بعض کمسنه‌لر مزایای عالمدن واحوال وقتدن
غافل بولنمرلیله اکثر عوام ناس بلدکلرینی سویلمکه مجبور اولمشدر
برمدت بنرو برآلای ناس کندی اوزرلرینه هیچ لازم اولمیان
سوزلرله قهوه خانه وبربر دکانلرنده ومیخانه لرده دولت

علیه یه مفصل ومذمتله آلوده اولوب لایقی اوزره تأدیب
اولنمد قلرندن استدکلرینی سویلمکده جری وجسور اولمشلردر
دولتک نظام وانتظامی بوزلماسنه بوکیفیت سبب اولمشدر
زمان سعد اقران سلیمان خان قانونیده براز جهلهٔ وقت
برمحله جمع اولوب دولت علیه یه مذمت طریقیله وضع
بیوربلان قانون جدیده عقللرنجه بکنمیوب اغزلرینه یاقشمز
سوزلره بالنفس واصل سامعهٔ همایون اولمغله مذمت
ایده نک لسانني واستماع ایده نک قولا قلريني دیبندن کسوب
عبرت عالم ایچون سلطان بایزید ده تیمور قپو قربنده بولنان
کوچوک قپونک اوست ایشکنه مخلا نمش محل مرقوم ممر عوام
ومعبر خاص وعام اولدوغندن هرکس رأی العین مشاهده
ایدنجه دللرینی کسمشدرکرک وقت مرقومده وعلی الخصوص
بو زمانه ده اکثر ناس کفران النعمه لکده همان بنی اسرائیل
طائفه سنه معادل اولمشدر فساد عالم عالم محضا بومقوله
بعض عوام ناسدن نشئت ایتدیکنی بلمیوب کندیلره
زمانه خلقی بویله اولدی شویله اولدی حالنکه کندیسی
زمانه خلقندن دکل ایمش کبی کندی حاللرندن غافل وکویا
کریه ماده لردن هیچ صادر اولمامش کبی اوزرلرینه صوچ
اولمامغله شیطان مسخره سی اولمشلردر اشبو اثنالرده
ایسه اولیای امورک مرحمتلری وبعض ملاحظه لری وحضرده
دین و دولت امورینه یرامز همان دنیا یوشش قالمدن ایچون

پر اولمش بر الآی خرلانمز میخانه وکرخانه وقهوه خانه لرده
دولت علیه یه فصل وپند مسنده امثال سابقه لرینه فائق
ورائج اولمشلردر بو مقوله مدبرلر اکرچه ظاهراً مسلمان اولنلو
مسئلهٔ طهارتدن بی خبر مناو وبقال وقایقجی وحمال وامثالی
مقوله لری دولت امورینه اغز آچدقلری ایچون بونلرک
تأدیبی وبلکه نظام عالم ایچون سیاستلری لازمه لری ایسه
دخی حسب الافتضا تجاهل وتغافل اولنمقده در الیوم موجود
اولان عوام ناسک اوراتالقده بی ادبانه وطور سفیهانه ایله
ظهوره کلان واداپلرینی وخصوصا لازم الانهآ اولان بعض
ماده نک اصل وحقیقتی ووقوعی اوزره مبین طرف شریفلریندن
بر رساله طلب بیورملری حجمی جزئی ومعناسی کلی اوله رق
اشبو رساله تحریرینه مباشرت قلندی بمنه وکرمه تعالی
اکرچه دیدهٔ امعان ایله مطالعه سی میسر ایسه شمدیکی حالده
عالمک کیفیتندن خبیر اولمق مقدرا اولور ان شا الله تعالی
ودنیانک نظام وانتظامی بوزلمغه روم ایلنده طاغلو اشقیالر
ظهورینه اشته بو نظام جدید ماده سی سبب اولمشدر دیو
نزاع ایدن عقلی دومنسز بر الآی بی شعور ودردمندلره
سئوال ایده لم بو نظام جدید نظام جدید دیو ایکیده برده
دیر دیر ایدوب قوری قوری یه دعوا ایده سز دیو نظام
جدید نه دیمکدر ابتدا بونک حقیقتی بیل صکره دعوا ایله
اکر کلامک حق ایسه بنده اسکات اولوب سکا ای والتد ایده یم

ویدم جوابنده نظام جدید دیدکلری تعلیمله اولان عسکر در دیو
بوندن یغرمی قوجاقندن برشی بلمدیکنی اعلان ایدوب ارتق
بومقوله ناسه خرابای اموری تفهیم ایتمک دوه یه خندق
صچراتمغه بکزدیکندن همان برمقدار سئوال دیدمکه بونظام
جدید ظهور ایتمکسزین دنیانک فساداتندن سکابرقاج شیی
دییه یم شو وجهله کیم سلاطین عثمانیه ایدهم الله تعالی
حضراتی زمانلرنده سابقا اناطولیه ظهوره کلان جلالیلر وقعه سی
وسلطان محمد خان دورنده ساری بک اوغلی فقره سی وسلطان
مصطفی خان عصرنده مستقلا مصرده سکه سنی یوریدوب
بولت قبان علی بک وظاهر عمر وابو ذهب ماده لری
واناطولینک اتشی اوستنه کتورن قبوسز لوند بلادی وبک
بوز سکسان ایکی سنه سنده آچیلان مسقو سفرنده تمام یدی
بیل اهل اسلام مظفر اوله میوب هر برسنه ده برکره بیوک
اردو بوزغونلری بلالری اولوب هر سنه ده نیجه بیک کیسه لک
چادر وچرکه ومال وطوب وخمبره وجبه خانه غارت وبونجه
عسکریمزی قیروب پکروب یعنی کمنی اسیر وکمنی صویه دوکوب
پریشان ایتدکده قلعه وپلانقه لریمزدن ماعدا بیوک قلعه
اوله رق خوتین وبندر واسمعیل وابرائیل وکیلی داوزی
قلعه لریمزک کمنی رأی ایله وکمنی ضرب ایله اخذ وایچلرنده
بولنان صبیان ونسوان وشرفا وصلحادن اولنلرک
انکلرینی کسوب عباد مؤمنین بونجه حقارتلرله اسره گرفتار
ایتدکلرنصکره بونلردن نیچه بیک صبیان ونسوان خلاصی
ممکن اولمیوب حالا زیرتصرفلرنده قالدقلری قیامته قدر اغلیوب

آجیسی در ونمزدن چقمیه جق شیلر وقوعی بلالرینک کمی تاریخلرده
کوریلور وکمی تاریخلرده کورنمز اوکونده ظهور ایدن شیلر اولمغله
دنیانک شیرازهٔ نظامی بوزلمغه اشته بو مردارنسنه‌لرک
ظهورینه عجبا بو نظام جدیدمی سبب اولدیکه اوزمان نظام
جدید یوغیدی بویله اصلندن نظامی بوزلمش دنیایه همان
یالکز نظام جدید سبب اولدی دیو دعوا ایدرسنز ومقدما
نظامنک چوره باسچا چقمش اوله اشته بو سنوالمه جوابکز واردر
دینده حتی قبول ایدنلرک کمی اسکات وهیچ جواب بوله میوب
اسکات وحتی قبول اتمیوب دیدیکمز شیلردن هیچ خبری
اولمیانلردن کمی جوابنده بن دنیانک اسکی فسادینه بیلیم
شمدیکی فسادی نظام جدیددن اولدیغی فهم ایدرم دیو
ادعا ایدن بیشعورلره شویله جواب ویرلدیکه فرانسز
ممالکنه فساد ظهور ایدوب بربرلرینک اتلرینی یبدیلر
وبو بچه قراللر فرانسزه سفر آچوب اون اون بش سنه
سفرلری متمادی اولدی دبو سفرله فرنکستانک التی اوستنه
دوندی دبر برلرینک قانلرینی ایچوب صوقاقلرده سیل
کبی قان اقتدیلر وحالا ایت کبی خرلدیدن خالی اولمیوب
ولایتلر خنزیر سلخانه‌سنه دوندردیلر اشته بونک کبی
فسادلر یالکز فرنکستانده اولمیوب هندده وچینده و
عربستانده وعجمستانده یکی دنیاده ده فساد وقتال حالا
هیچ اکسک اولمغله بونلره دخی عجبا بزم بو نظام جدیدمزمی
سبب اولدی دبر نظری بودرکه روم ایلنده فساد وارایسه
فلله الحمد والمنة شیطان قولاغنه قورشون اناطولی

طرفی فساددن خالی اولمغله نظام جدیدک سینه سی اناطولیه
سرایت ایتمیوب همان یالکز روم ایلی یه می ساری اولدی یوخسه
فرمان خدای بی امتنان وحکم دور زمان مقتضاسنجه میدر بونی
فرق لازم دکلمیدر بوسؤالمه عقلاً ونقلاً جواب ندر دینجه سبحان
الله فسادی یالکز روم ایلنده همان ظن ایدردم دنیانک هر برکا
بومقوله فاسد اولدیغندن خبرم یوقدر اکر نظام جدید اولمسه
عالمک مزاجی بوزق اولمغله بوصورتده نظام جدیدک صوچی
ندر هله احسان باری ایله چوغنک اسکاتلری میسر اولدی
حالدکه بومقوله مزایای احوال عالمدن خبری اولوبده نه دعواسنده
اصرار ایدن جهلهٔ ناسی زمان حضرت پیغمبر علیه الصلوة و
والسلام وقتنده بولنان خذلهٔ قریش کبی هر نقدر امر حقی بلور
ایسه ده مقدما نه دیمشلر اولدیغندن سوزلرندن دونمکه عار
ایدوب عنز محو کلاسب کبی اولا اغزینه یاقشمز ثانیا فکرینه صیغمز
کلاملر ایله ظرلدآر طورر لر نظام جدید طوپجیلرینی اصلندن ذم
ایدوب سبب اولنلره لعن ایدرلر ایکن فرانسز سفرنده کرامتلرینی
کوردک دینجه بز دخی سایه لرنده اسیر اولمقدن خلاص اولدق
دیو مقدما سویلدکلرینی صکره اونودوب لسانه کلان هرزه یی
سویلمکه اوتانمیان قلاشلره حق تعالی حضرتلری عقل ورشد
وفکر کامل احسانیله انصافه کتوروب خیر وشری فرق ایتمک
ونان نعمتیله پرورده اولدیغی دولت علیه نک قیدلی بله رک
حسن اتفاق واتحاد قلوب ایله جمله اعدای دینی مدمر ایدوب
دولت علیه یی غالبیتله منصوریت میسر ایلمش پیش وقتده
جناب میسر المراد اتدن رجا ایدرز اشته بنم سلطانم دنیانک

سبی

فسادینه نظام جدید ماده سی سبیدر دیو ادعا ایدنلر ایله طوبلر
وتفنکلر طول ودراز بنجه بو مقوله اوزون اوزادیه محاوره
ومناقشه لریمز ظهوره کلمشدر الحق یعلو ولا یعلی علیه مضمونجه
الطاف جناب باری واثار معجزه حضرت رسالتپناهی ایله
بنجه مدعیلر حقی قبول ایتمینلر عاقبة الامرده الزام واسکات اولنوب
انلردخی ساز مدعیلری اسکاته ساعی اوله رق زمره ناجیه یه
ملحق اولدیلر ابتدا نظام جدیدک وضعنه وبعضلرک لعن
واطعنه سبب ندر انک بیانندهدر شویله معلوم صاحب
اذعان اوله که بیک ایکیوز التی سنه سنده مسقوکفر سیله
مصالحه عقدنده طرفیندن الحیلر کیدوب دکلوب ایکی جانبک
اسیرلری خلاص اولدیغی اثناده مقدما مسقوده اسیر اولان
بنجه کمسنه لردن دشمن دینک هر بر کیفیتی وکلای سلطنت
سنیه طرفلرندن سرا وعلنا تفحص اولنوردی مسقوقرالنک
مقر اقامتکاهی اولان پترسبورغ نام محلده هردرلو ادم
بولنمغله مقدما عثمانلو رعایاسندن اولوب خدمتی سبیله
مسقوده پایدار اولان بر کافر که غایت مالدار وحیله اصحابندن
نافذ الکلم شرمت دیدکلری بی شرم وحیا بر کون قرالچه نک
مجلسنده همدملک اثناسنده قرالچه یه دیرکه عثمانلو ایله
بنجون طول ودراز جنک ایدوب زحمت چکرسز زیرا
استانبول المق غایت قولای برشیدر دینجه قرالچه بنجه
اولور دیدی لعین مرسوم جوابنده مسقو قرالچه سی همت
صاحبه سی اولمغله دقتنده ایکی اوچ سفرده غلبه ایدوب
قریم کبی بر پادشاهلق یری ضبط وقره دکزده دخی بر عظیم

دونمنا یابدی دیرکتورمز تاتار طائفه سنی یوق ایدوب و بنجه
بنجه قلعه لرینی آلوب افندکز رعایاسنی دبوبجه تجار طائفه سنی
دخی کندویه تابع قلدی بویله همتلو قراچه یه بالکز بر بوغازدن
عبارت اولان استانبوله الموق همان ایکی اوج کونده میسر
اولور شیدر دیمکله خوشنه کلوب اکر سن بوخدمته موفق اولور
سن له ممالکنه قرال نصب ایتدیکم مثللوسنی دخی اولنجه یه دک
استانبول قرالی ایدرم دیوب بویله قولایلق ایله نوجهله النه بلور
دیو سؤال ایدنجه کیفلک عالمیله قرالک ابتاعی باننده جوابنه
باشلیوب عثمانلو عسکرینک جمله سی بوش دکلدر اناطولیده
اولنلر چفتی چبوغیله و استانبول اهالیسنک کیمی اصنافلق
وکمی دخی باشی بوشدر وبونلرک جمله نظام قویه تحتنده دکلدر
اکرچه تبزالدن عسکر تدارک ایده جک اولسه لر برماهه محتاجدر
اشته بوحال اوزره اولان بر شهر عظیمک ایچه جک صولری
طشره ده بندلردن کلوب قره دن و دریادن سفینه و عسکر
ایله جنک ایدوب زحمت چکلمک لازم دکلدر همان اق دکزده
هرنه قدر مسقو سفینه لری وار ایسه قریمه جلب ایدوب بیوک
وکوچک جمله کمیلر بزه عسکر طولدروب قره دکز بوغازینک
طشره طرفندن صوبندلری اولدیغی سمته عسکر یمزی دوکوب
صوبندلری هر قج عدد ایسه وار ر طوبلر ایله دیوارلرینی بر ساعتده
هدم ایدرز بندلرده اولان صولر اقوب مسقو عسکری بندلری
ییقمش وکلیتلو عسکری کلوب استانبوله یوروییه جکدر تواتری
اولدیغی انده استانبوله بر غلغله و واویلا دوشوب صوسزلقدن
همان برکونه حاللری دیکرکون وخصوصا بزم غیرتمزی چکن آدم

دخی بر طرفدن پریشانلق ویرمکله استانبولده دیرمه چاتمه بوله
جقلری عسکر دخی تیز الدن اوستمزه کلیوب همان کندو مالدار
ملتلرینک و پادشاهلرینک ورجاللرینک ماللرینی یغما واللرینه
کچن شیلری قاپقره ومأونه لره قویوب اناطولی یه ورودم
ایلی یه فراره بقارلر واستانبولده قلان بقیه اهالیسی
دخی منحیر اکندی باشلری غائله سنه دوشوب اتمک
پشروب وصوایچه جک بولنمامغله همان ایکی کونده
اوته سی بر وبه الوب مسقو عسکری آهسته آهسته
استانبوله کیروب ضبط ایدرلر دیو جواب دبونیته قرار
ویردکلری جزءی دولت علیه یه واصل اولمغله لعین مرسومک
بو حیله شیطانیه سی واقعه مطابق بر کیفیت اولوب
صوادیور دشمن اولیوز على الخصوص قره دکز بوغازینه
قریم اطه) بریلکنلک مسافه اولمغله بو کیفیت هر نقدر
صورتا اعتماد اولنمز ایسه دخی معاذ الله تعالی بویله بر
مکار وحیله کار دشمن قویدن غافل اولمق بر وجهله جائز
اولمدیغی وخصوصا نیجه نیجه دولتلر غفلتلره واهماللری سببیله
برکشته اولوب دولتلرندن نام ونشان قالمدیغی و
اکثر دولتلرک مضمحل اولدقلری وقت وزمانیله ایشه یرایه جق
عسکری وسفر مالزمه لرینه باقمیوب دشمن مکرندن غافل
اولملری سبب نکبتلری اوله کلدکلری نیجه تاریخلرده مذکور
وعالی مرحومک حل وعقد نامنده اولان زبدة التواریخنده
مسطور اولدیغی اجلدن وخصوصا مسقو کفره) یتمش و
سکسان ییلدن برو دولتنه نظام ویرمش وساز قرالل

ایچنده تفرد تام ایله شهرت کسبنه تشنه اولمش ونیجه
مملکتلری وخصوصا له ممالکی کبی بر قراللق یری تحت
حکومتنه ادخال ایتمش بر حیله کار ومکار طائفه دن امین
اولمق شرعا وعقلا هیچ بر وجهله جائز اولمدیغندن وخصوصا
لعین مرسومک قراله تعلیم ایتدیکی اوزره صوبندلرینه
بویله بر اهانت لازم کلسه معاذ الله تعالی تیز الدن
نه مال ونه عسکر ونه تدبیر ونه غیرت وحمیت مفید اولمیوب
نظام وانتظام تحتنده اولمیان عسکریمزک ترتیب وارسالی
وبو بله عسکر ایله دشمن قوینک دفعی بر وجهله ممکن اولمیوب
قلب ممالک اسلام معاذ الله ایکی کونده زیر وزبر اولوب
ایواه ایتمک فائده مند اولمیه‌جغی دولت علیه‌نک صادق
ودوراندیش بولنان رجالی واسرار دشمنه واقف اولان
سلطنت سنیه امینلری روح عالم مثابه سنده اولان پادشاه
عالم پناهی آگاه ایتملریله وقوع واقعه پیش از علاج
باید کرد مفهومنجه باتفن باجه‌یی صارمدن چاره‌سنه باقلمق
لازم اولدیغی کبی بونک درخ چاره‌ی بولنمق جمله اساطین
سلطنت اوزرینه فرض عین عد اولنمغله ابحق سالف
الذکر محذورک دفع ورفعی حاضر وآماده عسکر لزومندن
لابد وخصوصا ادمقوله لازم اولان عسکر اکرچه استانبولده
موجود اولسه درخ معاذ الله تعالی بندلر طرفنده بر واقعه
اولسه استانبوله جز کلوب واستانبولدن دخی عسکر
دوشرلیوب محل بربنه وارنجه قدر لااقل اوچ بش کونه
محتاج اولمغله حق تعالی حضرتلری حفظ وامان نده ایلیه ونه دیکلان

زیاق کلنجه قدر مصرده ادمی ییلان هلاک ایدر مضمونجه
بهرحال بندلر طرفنده ملاخظه اولان محذوره بنه اولطرفلرده
یقین برده حاضر بولناجق عسکر وطوب وجبه خانه ومهمات لازمه
وادمقوله عسکر ایله سائر عسکر گبی مناولق دجورکجی وقایقجی
وسائر اوتوز ایکی کونه اصنافلق ایله مشغول اولمیوب
طوبه وتفنکی یاننده حاضر وآماده بولنمق مهم ودشمن
عسکرنیه وطوبنه وسائر حیلِ حربیه سنه مقابله یه ومدافعه
یه مقتدر اولوب حین اقتضاده یارم ساعت برساعت
ظرفنده حاضر اوله جق تعلیملو اولمق شرایط اکاهیدن
اولدیغندن اولا یکیچری اوجاغندن برقاج بیک کزیده
وکنج عسکر تدارک واقتضا ایدن حیلهٔ حربیه وسائر
کیفیتلرینی تعلیم ایتمک ایچون اوجاقاره ادملر کوندرلدی
بالاده اشارت اولندیغی وجهله اوتوز ایکی کونه الش
ویرشله المش اولان شهبازلریمز بیق وصقال
قالنه واردب اکر طوب وتفنک تعلیم ایچون باشلاری
بغلنه ارتق اصنافلقدن جیرلری اولمیوب تعلیم ایله
مشغول اوله جقلرینی واوج ماهده بردفعه خدمتسز علوفه
المق اولمز دیو صیق کیره جنکلرینی فکر ایدوب همان وهلهٔ
اولاده بزلر بو مقوله نسنه یه ایده میوز دیو معندانه
جواب دهرنه قدر طور حکیمانه ایله ذهنلرینی عوارق
مراد اولندی ایسه سقا بابا علی اوده باشی باش قره
قوللقجی همت بشه سز نه دیرسکز نظام تعلیم اوله جق ایمش
شمدنصکره آرتق خدمتسز علوفه یمک اولمیه جقدر و

وتعلیم دیدکلری برصیقی خدمتدر بوبابده یاتن جونک دخی
زیاده صنعتدر امابری سوزه کوندررلرسه الیمزدن تفنکی
آته رز ودال قلیج اولورز مقواوردوسنی بربرینه قاتارز الله
تعالی اوجاغمزه اغا افندمزه زوال ویرمسون علوفه جقدقده
الوب ذوقمزه باقه رز دیو کویا حسب حال ایله کنایه قارشق
جواب ویرمللریله دولت علیه دخی بو ایشی بوشلیه حق
ایکی سوزده مجرب اولان خدمتلری کبی نهایتی پشیمانلق
اوله جغی درکار وصوک پشیمانلق ایشه مفید اولمیوب
بو بجه امت محمدک پریشان حال اوله جقلری امر اشکار
اولدیغی یعنی مسقو خنزیرینک صو بندلری هدمی ماده سنده
رابطه بند اولدیغی حیلهٔ شیطانیه سنک اول امرده دفعنه
تیز الدن وسیلهٔ قویه اولمق ایچون بند اطرافنه یقین
اولمق معاذ الله تعالی حین اقتضاده یارم ویرساعتده
حاضر اولمق اوزره لونده چفتلکنده مجدداً انشا اولنان
اوجاغه بستانجی نفراتی تحریرینه شروع اولندی اما
ایش بونده درکه یازیله جق عسکر اصلا قلق ایتمیوب
کیجه وکوندز اوجاقلرنده مقیم اولمق وهرکون تعلیمی ایدوب
آلت حربی اولان طوب وتفنک وجبه خانه لری یانلرنده
بولنمق شرطیله نظام جدید عسکری نامیله تنظیم وهربر
اوطه لرینه بررامام دخی تخصیص امور دینیه لری دخی
تعلیم ایتدیریلوب اقتضا ایدن بالجمله مالزمه لری تتمیم
قلندی وبوندن بشقه قره دکز بوغازینه دخی لردی قدر
درجه دن زیاده طوبلر ومقتدر وهنرور طوبجیلر وضع

اولنمغندن

اولندیغندن دشمن دینک قره دکز بوغازندن دشمنلک
ایله کجه لری لازم کلسه قلعه نزاتنک و طوبجیلرینک کمال
انتظام لرندن ناشی برسفینه نک مروری ممکن اولمیوب
عون وعنایت خیر الناصرین ایله هلاک واغراق اولنه
جقلرینی دشمن دین لعنة الله علیهم اجمعین فهم وادراک
ایلدکلرنه ذکر اولنان افکار کاسده لری معطل اولمشدر
وخصوصا اشبو نظام وانتظامه دکون یکون عساکر
جدیده نک جوغالمسنه باقدقجه وخصوصا اسکندریه ومصر
وعکه وقورفه ومشتملاتی اولان جزائرنده وسائر بعض
یرلرده براوج معلم عسکریمزدن ظهوره کلان خدمات
کزیده وثبات وقدملرین ایشتدکجه دشمن دینک یورکلری
اریمکه باشلامش ایکن وعون عنایت جناب باری ایله
بو مقوله جدید ومنتظم وکزیده عسکریمز کفایت مقداری
جوغالدقلرنه متعودنجه وسائر دین ودولت دشمنلرینک
قلوبلرینه رعب وهراس مستولی اولوب دولت علیه یه
بارد وناسزا تکلیفلر ایتملرینه زهره لری اولمیجق وبو معلم
عسکر ماده‌سی دین ودولت روح اعظم مشابه‌سنده
اولوب الی یوم القیمة دولت علیه نک بقاسنه وجمله
دشمنلره غلبه‌سنه باعث اوله جق ایکن برالای ساده
دللرتجیا بو عسکر جدیده نه لازمدر آل عثمان عسکری دنیاک
قلیج ایله فتح ایتدیلر وایتدکلری وقتده نظام جدید
عسکری یوق ایدی همان دشمن ظهورنه قلیجه ال
اوروب بریوریشده دشمن ولایتنک التنی اوستنه کتورور

بونلره حاجت یوقدر همان بزه دشمن کوسترسونلر دال
قلیج اولور دشمنی خراب ایدرز قرالک تاجنی باشنه چکروب
قزل الما یه دک کیدرز دیو دعوا ایدن شهبازلر ایله هزار
کره مباحثه و مناقشه اولنوب او مقوله لره سنوالمرزه . بره
یولداشم سز بیلورسکزکه بیک یوز قرق التی سنه سندن
بریدر پدرم ایله یکیچری اوجاغنده پشت و پا اوروب
بو بچه سفرلرده بولندم دکرم و سرد عالمی کوروب عالمک
سلسنی بیه رک فلکک چنبرندن کچدم و دشمن دینه اسیر
اولوب احوال عالمه و دشمن دینک جمیع حیله و خدعه سنه
ونظام و انتظامنه و دولت علیه یه اولان کلی غلبه سی
نه یوزدن و نه سببدن نشئت ایلدیکنه کرکی کبی
واقف اولوب نیجه ماده لر واردرکه تواریخدن فهم
و درک اولنمز شیده اطلاع میسر اولدی سنمز حالا
سکان یدی اولوب سکسان ایکی تاریخندن بو
وقته کلنجه همان قرق سنه یه قریبدرکه مطلع اولدیغمز اسرار
عالمک جمله سی تحریر اولنسه برقاچ جلد کتاب اولور اما
تواریخدن و بالنفس مشاهده ایتدکلریمزدن ماهو الباقی
اوله رق سزه برقاچ ماده بیان ایده یم کلامم غرض و سائر
کونه عوض تخنده اولمدیغندن انشاءالله تعالی یکوش و
هوسکزه کیروب بنی دخی قیتله دعای خیر ایله یاد ایدرسز
افاده مز بودرکه خداوندکار اسبق سلطان سلیمان خان
قانونی حضرتلرینک زمان سلطنتنه کلنجیه دک فرنکستان
دولتلرینک و جمهورلرینک برنه سرعت طوب و تفنک

قوللانمق

قوللانمق وبونک اشارلی جنک تعلیمی ایتمک وغایت قلیل
عسکرله پک چوق عسکری زیر وزبر ایتمک صنعتلری
اولمیوب بیاغیجه پریشان حال ایله عسکر بزم ایله جنک
ایدرلردی وهر نه زمان دولت علیه عسکریله مقابله
ایتسه لر اهل اسلام عسکرینک صلابت دینیه سی جبلیه
اکثر زمانده نسیم فوز ونصرت دولت علیه طرفنده وزان
وبعضا دخی طرف دشمنده نمایان اولوردی حکمت
خفیهٔ سبحانی ایله سلطان سلیمان قانونی حضرتلری
نیچه سفرنده برقاچ سنه متمادی بوزلمغله بوزغنلق
نظامدن ساده وعاری اولان عسکرمزدن نشئت
ایتدیکن مشاهده بیورنجه نظاملو عسکر اوجاقلرینی احداث
وعسکر جدید یازمغه مباشرتلرنده دیرلکسز طائفه سندن
برالای بی شعورلر بو وضع اولنان اوجاق وعسکر وقانونی
بکنمیوب دنیا فی الاصل ینکچری ایله فتح اولنمدی سکبان
وسائر کوکلیان ایله فتح اولندی بونصل اوجاقدر
یازیلان عسکرینک قیافه لری بزم کورمدیکمز دانشمدیکمز
شیلردر چوربا چی واوده باشی قلاقلری ندر دسقا
داشیجی وقره قوللقجی قیافه لری وسائر اثوابلر نصل عجب
وعجائب شیدر دیو کفت وکولری چوغالدی ینکچری
اوجاغنه یازیلان ویازیلاجق عسکرلری برطرفدن اغفال
ایله برکون مثلا یوز ادم یازلمش ایسه ایرتسی کون
ایکی یوزی قاچمق اولمغه باشلدی الملوک ملهمون مضمونجه
خداوندکار مشارالیه حضرتلری تفکر بیوروب عند الله تعالی

دعادن سوكلو واحسن اولمديغنى ادراك دهر عصركت
باطنا برقلبى اولديغنى دخى كرامتلريله اذعان بيورديلر
زمان مرقومده حاجى بكتاشى ولى حضرتلرينك اولادندن
وپوست نشين خليفه سندن برذات نفس الامرده قطب
زمان اولديغنى كندولره اخبار ابلديلر پادشاه حضرتلرى
ذات مشار اليهى اناطوليدن كتوروب كفارك غلبه سنى
بيان وبو اوجاقلرى محضا كفارك غلبه سنى دفع وغالب
اولمق ايچون احداث بيوردقلرينى شيخ مشار اليهه اعلان
واوجاقلره يازيلان عسكرڭ قاچميوب دوام وثباتلرى ايچون
دعا طلب بيورديلر ذات مشار اليه اوجاغه تشريف
واهل ذكر جمعيتيله دعا وحسن توجه بيوردقلرى انده اولكوندن
صكره يازيلانلر فرار ايتميوب بزلر حاجى بكتاش ولى
كوچكلرى اولدق ديو دوام وثبات اوزره اولديلر قالديلر
وبويله باشى باغلو واولوقته كوره نظاملو عسكريله دشمن
اوزرينه واردقده كرك پادشاه اسلامك امرغزاده
نصب نظرلرى وكرك ذات مشار اليهك نظرى بركات
واثاريله دشمن دين اوردولرينى وعسكرلرينى وسائرلرينى
التنى اوستنه كتوروب منصور ومظفر ومغتنم اولديلر برتبه
ده كه تفصيل اولنسه باعث تطويل اولور مراد ايدنلر مطولاته
نظر بيورسونلر دشمن دين بو نظام قويه يى كوروب مغلوب
ومنهزم اولنجه چوق چكميوب هزار نيازيله مصالحه يه قرار
ويرديلر لكن دولت عليه عسكرينك بو نظام وانتظام
اوزره اولديغنه قرار الا غايت مضطرب اولوب دبر رلريله

جنکلشوب کارکذار حکما سیرت ادملر ایله بر محل مخصوصده
استشاره ایلدیلر عثمانلو پادشاهی کندی عسکرینه قوی
نظام ویروب اسکانلر ایچون اوجاق بابدی و عسکرینک
باشنی باغلدی شمدی نصکره بویله منتظم عسکرلغی قارشوطورمق
محالدر و اسلام عسکری شجیع و دلیر اولمغله دائما ایلروه
کیروب ایشمزی تمام ایده‌یور و جنکده فوت اولان شهادتله
جنته کیریور اعتقادیله غیورانه جنکه کیرشیورلر اکر شمدی نصکره
بزلر دخی کندومزه بر رابطه ویره مزسک بتون فرنکستانی
عثمانلو ضبط ایدوب جمله مزی خراجکذار ایلیه‌جکلردر ایش
اودرکه عثمانلو عسکرینی ایلروه صوقمق طریقنه بقملم دیو
مشورتلرینه قرار ویردیلر عاقبة الامر حکیمانه و عاقلانه
تدبیر و تفکر ایدرک همان سرعتله طوب اتمق و تفنک
قوللانمق و بونک امثالی کوناکون صنایع جدیدهٔ حربیه
احداث ایتدیلر و عسکرلرینک دوام و ثباتی ایچون هر اون
آدمه بر باش تعیین ایله عسکرلرینی الشدن ویرشدن
منع و بتون کون جنک و جدال تعلیمی کندولره شعار
ایدینوب کندولره بر طریقله فرجه بولنمیه‌جق درجه‌یه کتوردیلر
واقعا صنعت مرقوم احداثندن صکره دفع اولنان سفر
لرده کفار ایچنه مرام اوزره قلیچ دوشمیوب پریشانیت
اکثرزمانده عثمانلو طرفنده باشلدیغی تواریخ اشناسیه
معلومدر زیرا کفارک معلم عسکری طابور طابور
اولوب یورلماماقی ایچون آهسته بسته ایلق ایلق
کلورلر طوپلری مرقوم ساعت کبی مجلا و کله‌لری مصیقل

وتعليم ديدكلرى برصيقى خذمتدر بو بابده يازان جوقلك دخى
زياده ضنعندر اما برى سوزه كوندرر لرسه ايليمزدن تفنكى
آته رز ودال قليج اولورز مسقو اوردوسنى بربرينه قاتارز الله
تعالى اوجاغمزه اغا افندمزه زوال ويرمسون علوفه چيقدقده
الوب ذوقمزه باقه رز ديو كويا حسب حال ايله كنايه قارشو
جواب ويرمه ويرمزلريله دولت عليه دخى بو ايشى بوشليه جق
ايكى سوزده مجرب اولان خذمتلرى كبى نهايتى پشيمانلق
اوله جغى دركار وصوك پشيمانلق ايسه مفيد اولميوب
بو بخه امت محمدك پريشان حال اوله جقلرى امر اشكار
اولديغى يعنى مسقو خزرينك صو بندلرى هدمى ماده سنده
رابطه بند اولديغى حيلهٔ شيطانيه سنك اول امرده دفعنه
تيز الدن وسيلهٔ قويه اولمق ايچون بندلر طرفنه تعيين
اولنمق معاذ الله تعالى حين اقتضاده يارم ويرساعتده
حاضر اولمق اوزره لونده چفتلكنده مجدداً انشاد اولنان
اوجاغه بستانجى نفراتى تحريرينه شروع اولندى اما
ايش بونده دركه يازيله جق عسكر اضافلق ايتميوب
كيجه وكوندز اوجاقلرنده مقيم اولمق وهركون تعليمى ايدوب
آلت حربى اولان طوب وتفنك وجبه خانه لرى يانلرنده
بولنمق شرطيله نظام جديد عسكرى ناميله تنظيم وهربر
اوطه لرينه بر امام دخى تخصيص امور دينيه لرى دخى
تعليم ايتديرلوب اقتضا ايدن بالجمله مالزمه لرى تتميم
قلندى وبوندن بشقه قره دكز بوغازينه دخى لزومى قدر
درجه دن زياده طوبلر ومقتدر وهنرور طوبجيلر وضع

اولندیغندن دشمن دینک قره دکز بوغازندن دشمنلک
ایله کجه لری لازم کلسه قلعه لر اتنک وطوبجیلرینک کمال
انتظام لرندن ناشی برسفینه نک مروری ممکن اولمیوب
عون وعنایت خیر الناصرین ایله هلاک واغراق اولنه
جقلرینی دشمن دین لعنة الله علیهم اجمعین فهم وادراک
ایلدکلرنه ذکر اولنان افکار کاسده لری معطل اولمشدر
وخصوصا اشبو نظام وانتظامه دکون یکون عساکر
جدیده نک چوغالمسنه باقدقجه وخصوصا اسکندریه ومصر
وعکه وقورفه ومشتملاتی اولان جزائرنده وسائر بعض
یرلرده براوج معلم عسکریمزدن ظهوره کلان خدمات
کزیده وثبات وقدملرینی اکشندکجه دشمن دینک یورکلری
اریمکه باشلامش ایکن وعون عنایت جناب باری ایله
بومقوله جدید ومنتظم وکزیده عسکریمز کفایت مقداری
چوغالدقلرنه مستغو ونجه وسائر دین ودولت دشمنلرینک
قلوبلرینه رعب وهراس مستولی اولوب دولت علیه یه
بارد وناسزا تکلیفلر ایتملرینه زهره لری اولمیجق وبو معلم
عسکر ماده‌ری دین ودولت روح اعظم مشابه سنده
اولوب الی یوم القیمة دولت علیه نک بقاسنه وجمله
دشمنلره غلبه مزه باعث اوله جق ایکن برالای ساده
دللر نجیا بو عسکر جدیده نه لازمدر آل عثمان عسکری دنیاکی
قلیج ایله فتح ایتدیلر وابتدکلری دفتده نظام جدید
عسکری یوق ایدی همان دشمن ظهورنه قلیجه ال
اوروب بریوریشده دشمن ولایتنک التنی اوستنه کتوررر

بونلره حاجت یوقدر همان بزه دشمن کوستر سونلر دال
قلیج اولور دشمنی خراب ایدرز قرالک تاجنی باشنه کچروب
فزل الما یه دک کیدرز دیو دعوا ایدن شهبازلر ایله هزار
کره مباحثه و مناقشه اولنوب او مقوله لره سئوالمرزده بره
یولداشم سز بیلورسکزکه بیک یوز قرق التی سنه سندن
بریدر پدرم ایله یکیچری اوجاغنده بشت وپا اوروب
بوبجه سفرلرده بولندم وگرم وسرد عالمی کوروب عالمک
سله سنی بیه رک فلکگ چنبرندن کچدم و دشمن دینه اسیر
اولوب احوال عالمه و دشمن دینک جمیع حیله وخدعه سنه
ونظام و انتظامنه و دولت علیه یه اولان کلی غلبه سی
نه یوزدن ونه سببدن نشئت ایلدیکنه کرکی کبی
واقف اولوب نیجه ماده لر واردرکه تواریخدن فهم
ودرک اولنمز شیده اطلاعمز میسر اولدی سنمز حالا
سکسان یدی اولوب سکسان ایکی تاریخندن بو
دقته کلنجه همان قرق سنه یه قریبدرکه مطلع اولدیغمز اسرار
عالمک جمله سی تحریر اولنسه برقاج جلد کتاب اولور اما
تواریخدن و بالنفس مشاهده ایتدیکلریمزدن ماهو الباقی
اوله رق سزه برقاج ماده بیان ایده یم کلامم غرض وسائر
کونه عوض تحشیده اولمدیغندن انشاالله تعالی کوش و
هوشکزه کیروب بنی و قبیله دعای خیر ایله یاد ایدرسز
افاده مز بودرکه خداوندکار اسبق سلطان سلیمان خان
قانونی حضرتلرینک زمان سلطنتنه کلنجیه دک فرنکستان
دولتلرینک وجمهورلرینک برنه سرعت طوب وتفنک

قوللانمق وبونك امثالی جنك تعلیمی ایتمك وغایت قلیل
عسکرله نیجه چوق عسکری زیر وزبر ایتمك صنعتده
اولمیوب بیا نیجه پریشان حال ایله عسکر بزم ایله جنك
ایدرلردی وهر نه زمان دولت علیه عسکریله مقابله
ایتسه‌لر اهل اسلام عسکرینك صلابت دینیه‌سی حسبیله
اکثر زمانده نسیم فوز ونصرت دولت علیه طرفنده وزان
وبعضا دخی طرف دشمنده نمایان اولوردی حکمت
خفیهٔ سبحانی ایله سلطان سلیمان قانونی حضرتلری
نیجه سفرنده برقاچ سنه متمادی بوزلمغله بونز غلق
نظامدن ساده وعاری اولان عسکر مردن نشئت
ایتدیکن مشاهده بیورنجه نظاملو عسکر اوجاقلرینی احداث
وعسکر جدید یازمغه مباشرتلرنده دیرلکلو طائفه‌سندن
رالای بری شعورلربو وضع اولنان اوجاق وعسکر وقانونی
بکنمیوب دینا فی الاصل ینکچری ایله فتح اولنمدی سکبان
وساژکو کلیان ایله فتح اولندی بو نصل اوجاقدر
یازیلان عسکرینك قیافه‌لری بزم کورمدیکمز واشتمدیکمز
شیلردر چوربا چ واده باش قلاقلقلری ندر وسقا
داشجی وقره قوللقچی قیافه‌لری وساژ اثوابلر نصل عجب
وعجائب شیدر دیو لغت وکولری چوغالدب ینکچری
اوجاغنه یازیلان ویازیلاجق عسکرلری برطرفدن اغفال
ایله برکون مثلا یوز ادم یازلمش ایسه ایرتسی کون
ایکی یوزی قاچمق اولمغه پادشاه الملوك ملهمون مضمونجه
خداوندکار مشار الیه حضرتلری تفکر بیوروب عند الله تعالی

دعادن سوکلو و احسن اولمدیغنی ادراک دهر عصرک
باطنا برقلبی اولدیغنی دخی کرامتلریله اذعان بیوردیلر
زمان مرقومده حاجی بکتاشی ولی حضرتلرینک اولادندن
وپوست نشین خلیفه سندن بر ذات نفس الامرده قطب
زمان اولدیغنی کندولره اخبار ایلدیلر پادشاه حضرتلری
ذات مشار الیهی اناطولیدن کتوروب کفارک غلبه سنی
بیان وبو اوجاقلری محضا کفارک غلبه سنی دفع وغالب
اولمق ایچون احداث بیوردقلرینی شیخ مشار الیهه اعلان
واوجاقلره یازیلان عسکر قاچمیوب دوام وثباتلری ایچون
دعا طلب بیوردیلر ذات مشار الیه اوجاغه تشریف
واهل ذکر جمعیتیله دعاده حسن توجه بیوردقلری انها اولکوندن
صکره یازیلانلر فرار ایتمیوب بزلر حاجی بکتاش ولی
کوچکلری اولدق دیو دوام وثبات اوزره اولدیلر قالدیلر
وبویله باشی باغلو واولوقته کوره نظاملو عسکریله دشمن
اوزرینه واردقده کرک پادشاه اسلامک امرغزاده
نصب نفسلری وکرک ذات مشار الیهک نفسلری برکات
واثاریله دشمن دین اوردولرینی وعسکرلرینی وسائرلرینی
التنی اوستنه کتوروب منصور ومظفر ومغتنم اولدیلر برتبه
دهکه تفصیل اولنسه باعث تطویل اولور مراد ایدنلر مطولاته
نظر بیورسونلر دشمن دین بو نظام قویه یی کوروب مغلوب
ومنهزم اولنجه چوق چکمیوب هزار نیاز ایله مصالحه یه قرار
ویردیلر لکن دولت علیه عسکرینک بو نظام وانتظام
اوزره اولدیغنه قرالر غایت مضطرب اولوب دبرلر ایله

جبر لشوب کارکذار حکما سیرت ادملر ایله بر محل مخصوصده
استشاره ایلدیلر عثمانلو پادشاهی کندی عسکرینه قوی
نظام ویروب اسکانلریچون اوجاق یابدی وعسکرینک
باشنی باغلدی شمدنصکره بویله منتظم عسکره قارشو طورمق
محالدر واسلام عسکری شجیع ودلیر اولمغله دائما ایلروده
کیروب ایشلری تمام ایده یور وجنکده فوت اولان شهادتله
جنته کیریور اعتقادیله غیورانه جنکه کیریشیورلر اکر شمدنصکره
بزلر دخی کندومزه بر رابطه ویره مزسک بتون فرنکستانی
عثمانلو ضبط ایدوب جمله مزی حراجه کسه جکلردر ایش
اودرکه عثمانلو عسکرینی ایلروده صوقمق طریقنه بقه لم دیو
مشورتلرینه قرار ویردیلر عاقبة الامر حکیمانه وعاقلانه
تدبیر وتفکر ایدرک همان سرعتله طوب اتمق وتفنک
قوللانمق وبونک امثالی کوناکون صنایع جدیدهٔ حربیه
احداث ایتدیلر وعسکرلرینک دوام وثباتیچون هر اون
آدمه بر باش تعیین ایله عسکرلرینی آلشدرن ویرلشدرن
منع وبتون کون جنک وجدال تعلیمی کندولره شعار
ایدینوب کندولره بر طریقله فَرَجَه بولنمیه جق درجه یه کتوردیلر
واقعا صنعت مرقوم احداثندن صکره وقوعبولان سفر
لرده کفار ایچنه مرام اوزره قلیچ دوشمیوب پریشانیت
اکثر زماننده عثمانلو طرفنده باشلدیغی تواریخ آشنایه
معلومدر زیرا کفارک معلم عسکری طابور طابور
اولوب یورلماملق ایچون آهسته بسته ایلق ایلق
کلورلر طوپلری مرفوید ساعت کبی مجلآ وکله لری مصیقل

اولمغله بر دقیقه ده بر طوبے تمام اون ایکی کره طولدیروب
آتوب کله لرینی قورشون کبی یاغدررلر وطوب تفنک
آردینی اراسنی کسمیوب کویا قیامت قوپاررلر واکر اهل
اسلامک یایا لسندن وسوارلسندن هجوم ایده جکلرے
اوله لر کاه وقتده دشمن دین شبینی چقارمیوب اسلام
عسکرے تمام مرکزه کلنجه برقاچیوز پاره طوبره ویتمش سکز
بیک تفنکه یکدن آتش ویروب صاپر صاپر دوکراولدیلر
دکندولرک بورے قنا مقرین بونجه بیک عسکر اسلامه
شربت شهادت نوش ایتدیروب باقی قلان اهل اسلامی
قاچرمغه مألوف وعسکر اسلام دخی دشمن دینک بو آتش
بارلغنی کوروب دهم ساعنده ینجه بیک نفوس هلاکن مشاهده
ایدنجه • دشمنه مقابله ایده میوب بالضروره کوزلری یومغه
باشلدے اما کفار بدکردار کمال اقدام وهمتله وارقوتنی
بازویه کتوروب بویله بر صنعت پیدا ایلدے اما اهل
اسلام عسکرنده بو نظمه مقابله بالمثل بولنمدیغندن حق
بودرکه اسلام عسکرینه ینجه قباحت بولنور زیرا اسلام
طرفنده فرضا بیک عدد تفنک اتلنجه یه قدر کفار طرفندن
سکز ن صالقم کله بردن کلمکله بوکا طیانمق طاقت
بشردن خارج معنا اولدیغی مسلمدر ایشته بوحال
اوزره تا سلطان مصطفی خان حضرتلرینک زماننه
قدر کاه غالب وکاه مغلوب اولەرق وقتلر یکچوب
اکثر زمانده غلبه کفار طرفندن ظهور ایدرر اولدے
دیو بزملە دعوای کاذبه ایدن بعض ناخلف یکچریلک

دعواسنده اولان دلاوران عصره ظفر فزادن بویله جه
جوابله بنجه لری اسکات اولنديلر قالديكه سلطان محمد
خان حضرتلری کفارک اکثر زمانده غلبه سنه واهل اسلامك
مغلوبيتنه وسيله اوله جق طریق ارامغله اصول الحكم في نظام
الامم اسمنده بر رساله تاليف وعرض اولندی موافق طبع
همايون ملوكانه لری اولمغله طبع ونشرنه امر جهانداریلری
صادر وموجبنجه عمل اولنمسنه همت شاهانه بیوریله جق ایکن
بحكمة الله تعالى مدت عمرلری ختامه رسیده اولديغي اجلدن
اجرای مقدر اولمیوب الامور مرهونة باوقاتها مضمو نجه
بیک ایکیوز التی سنه سی خالنده بالاقتضا عسکر جدیده
تحریرینه شروع اولندی وچونکه تعلیمی کوکلو قبول اتمیوب
تعليم لازم دکل همان بزه دشمنی کوسترک دیرسکز بز
دخی جوابمزه ده برهاهی شهبازم سلطان مصطفی
حضرتلرینک زماننده ظهور ایدن مقو سفرنده کفار ایله
سنرک اراکزه دیوارمی چکدیلر ایدی کفار کوریوب
طورر کن نیچون واره میوب ایکی کره یوز بیک ادم
قویرجق قیون اتی وخاص اتمک یيوب تمام کفاره
مقابله اثناسنده برعلوفه وتعيين ومانده غوغا چقاروب
بو وسيله ایله دوندیکز قاچدیغز بن دخی برابر ایدم
بلور سکز وایرته سی سنه درخ ردم ایلی دانا طولیده
قوندیغکز مسلمان ورعايا خانه لرینی یاقوب یقوب
دقاریسنه دقزینه ال اوزادوب بو بخه فضاحت
وقباحت ایدرک اوردویه واردیکز کذلك جنکده

مهارتکز اولیوب ینه سابقی کبی علوفه و تعیین و مائده
قوغاسیله وقت کچوروب کندیکز ودین قراندا شلریمزی
صویوب تکسنه دن و خدادن حیا ایتمدیکز اثبات ایدن
که نره ده یوز اغودوب دینه و پادشاهه خدمت ایتدیکز
النی یدی ییل سفرلرده حالکز بویله اولوب و مسقوک
فرجه بولمسنه مستقل سبب اولوب عاقبت استدیکی کبیجه
غالبانه مصالحه سنه سبب اولدیکز و نهایتنده قریم کبی
بر خانلق ممالک کفار النده قالمسنه دخی باعث اولدیکز
بونلردن بشقه حکره کی اچلان مسقو سفرنده دخی یدی
سکز یوز ساعتلک یردن مسقوک جنک عسکری کلنجه قدر
برایش کوررسز دیو الدن اوزی طرفنه بونجه بیک ینکچری
عسکری تعیین اولنه ضابطانی داوزی والیسی دکلمیوب
کندی رأیکز ایله قبل بوروان دیدکلری بر کوچوک پلنقه لی
محله کندی کندیکزه واروب مسقوک اول طرفده غایت
الغایه از عسکری وار ایکن دوکشوب ینه مقاومت ایده میدیکز
عاقبت الامرده ینجه کز دکزه دوکلدیکز نهایت اوزی یه
عودت وانده اقامت ایدوب مسقو عسکری قاروقیش
و غایت صوق کونلرده اوزی قلعه سنی محاصره ایلدکده
سزلر قلعه نک ایچنده دلکره صوقلوب چیقمدیکز اویله
بر قوی و نازنین و متین سرحد اسلامیه قلعه سنک
حرباً و ضرباً دشمن النه کچه سنه و جمله خلقک سزکله برابر
اسیر اولمسنه و ینجه بیک سادات و شرفادن قزلرک
و عورتلرک و معصوملرک مسقو النده اولمسنه سبب

اولدیغز وغیر یرلرده دخی بونک کبی مقاومت ایده مدیکز
کوره طائفه سنک عسکر تعلیمی خصوصنده وجنک ایتمکده
مهارتی معلوم واسلام عسکرینک جنک خصوصنده وانواع
کونه حیلهٔ حربیه دن غفلتلری دخی ظاهر ایکن تعلیم خصوصنی
بکتمیوب بو بابده درکار اولان عنادکز مجرد دینه ودولته
اهانت دکلمیدر دیو حاللری بو وجهله شرح وبیان اولنجه
کمی ادم بو بابده حق قبول ایله سکوت ایدرلر وجوابنده
حقیقت بو تعلیم ماده سنه اصول الحکم فی نظام الامم نام
رساله ده بیان اولندیغی اوزره سلطان محمود خان
حضرتلری مباشرت بیوره جقلر ایمش مدت عمرلری
مساعد اولمدیغندن مباشرت اولنه مامش اکر اولوقتده
رابطه ویرلمش اولایدی یدی کوزه یه بویله مغلوب اولمازدق
دیو اعتراف ایدردیلر دکمی دخی جوابنده یکیچری اوجاغنده
بنم یکرمی بش اقچه واردر اکر نظام جدید عسکری چوغالوب
ایش کوررلرسه قورقارمکه یکیچری یه اعتبار قالمیوب
علوفه می الهم اکر علوفه مه ضرر کلمیه جکنی بلسم الله
ویرسون بتون خلق عالم نظام جدید عسکری اولسون
دیو ما فی الضمیرلرنی سویلر اولدیلر دکمی دخی حقانیت
اوزره اکرچه نظام جدید عسکرینک ایشه یرایه جغنی
وبویله نظاملو عسکردن غیری سائر نظامسز عسکر
براقجه لک ایش کوره میه جکنی واکر بوندن صکره
بو نظام جدید عسکرینک رفعی لازم کلسه حق تعالی
حضرتلری حفظ ایلسون دشمن دین ودولت برام ایدوب

دخی زیاده فرجه بوله رق دولت علیه یه کیدرک مردار
تکلیفلر ایله غلبه سنه تقویت ویره جکنی ونهایت الامرده
دشمن دینه بر طرفدن جواب ویریله میوب دولت علیه
اموری کون بکون تنزلده اوله جغنی بیلورلر وعون عنایت
حقله بو نظاملو عسکر لزومی مرتبه چوغالوب مسقو ونمچه
حدودلرنده اولان قلعه لرده وسایر یرلرده اقامت
ایتسه لر حین اقتضاده جنک وجدالک یولنی وارینی
بیلدکلرندن اجاق عسکری کبی شاشرمیوب اقدام ومقابله ده
اهتمام ایده جکلرینی بیلورلر دیرلر و دلیللری شودرکه فرضا برفورته
لی کونده بر سفینه ده دکز حالندن هیچ بلمین آدملر اولسه
آلات ودومن قوللانمق بلمدکلری ایچون اول سفینه البته
غرق وجمله لری بردن هلاک اولورلر وعلمنی بیلنلر هرنه قدر
فورتنه یه تصادف ایتسه لر بلمک وقوللانمق حسبیله بلطفه
تعالی ساحل نجاته وارورلر وبر مثالی دخی بودرکه طوپ
وتفنکی وجمله آلاتی واستاد جنکجی عسکری محکم بر سفینه ایله
طوپسز واستاد عسکرسز قره دکزک کراسته جکلوه سی
محاربه ایچون بر برینه مقابل اولسه لر انلردن قنغیسی غالب
اولور معلوم اولمغله ایشته بو مثاللردن بیلنور ظاهر
شیدر دیرلر وکذلک اون اون بش بیک جنک
خصوصنی تعلیم ایتمش ونیجه نیجه حیله حربیه اوکرنمش
از آدملر تعلیمسز نیجه بیک عسکری بوزوب وقیروب
واسیر ایدوب استدکلری غالب اوله کلدکلری
عجبا محل شبهه میدر دیو نیجه لری اقرار واعتراف ایدرلر

وبالجمله معلوم اولدیغه فرانسز ملاعینی اسکندریه ومصره
کیروب قرده اولان بنجه بیک تعلیمسز عسکریمز وارایکن
ایشه یرایه جق وغالب اوله جق جنکلر ظهوره کلمیوب
طوبجی وپیاده عسکریمز هر نه قدر قلیل ایسه لردخی ثبات
قدمله جنک ایدوب کفاری قردیلر وقیدلدیلر وبونلردن
بر فردک فراریني کورمدیلر عزتلری . جمله نک معلومی اولنجه
طعن ولعن ایدنلردن چوق کمسنه لر انصافه کلوب
اصل ایشه یرایه جق عسکر بونلر ایمش مذمتله بوشنه
کناهه کردک دیو قصورلرینه معترف اولدیلر حتی جزایر
پاشا حضرتلری بونلرک جنکده ثبات قدملرینه وبردن
قاچمیوب دلیرانه حرکتله شهید اولنجه قدر طوردقلرینه
باقوب . بن اصلندن بونلری بلمز ایکن طعن ایدردم
لکن فیمابعد طعن ایدرسم دلیم قورلیسون دیدیکی حضار
مجلس اولانلردن مسموعمزدر . مادامکه برکمسنه ده عقل
ورشد وانصاف اولوب خیری وشری فرق ایدیجه
بو معلم عسکرینک نه رتبه ده ایشه یرادیغنی ویرایه جغنی
ونه مرتبه ده لازم اولدیغنی وفی زماننا بو مقوله
نظامسلو عسکردن ماعدا همان اردولرده وساز
جنک محللرنده ذخیره تلف ایدوب قوری غلبه لق
ایتمکدن غیری فائده سی اولمدیغنی فهم ودرک ایدر
زیرا دشمن دینک برقاچ سوزلری وار درکه اسیرلک
حالنده قولاغمز ایله ایشتدک انلر دیرلرکه عثمانلو
عسکری سقوه هر نه قدر چوق کلسه بزلر او قدر حظ ایدرز

زيرا عسكر چوق اولنجه ذخيره لرى پك تيز توكنور ايكى اوج آى
مقدم چقارلر واكر آجامى عسكرگز اوزريمزه كلور ايسه چوغنى
طوپ صالقمى ايله سوركى ايدوب باقى قالورسه كنديلرى
قچارلر ديرلر اشته بو سوزلر تمام واقعه مطابق رأى
العين مشاهده اولندى وبر سوزلرى دخى بودركه مثلا يوز
بيك عثمانلو عسكرينك ايچنده يالكز يوز نفر معلم عسكر
بولنسه عندمزده عد ايتديكمز همان يوز ادمدر قصورى
دفترمزده يوقدر زيرا بر نفر كوزل معلم ادم بياغى بشيوز ادمه
معادلدر بيلورز ديرلر واقعا سفرلرده كوردك مدت عمرنده
النه تفنك الماش جمله وقتنى الشى ويرشله وياخود چفت
سورمكله كچورمش ادملر حين اقتضاده شاشيروب
توفنكه ابتدا قورشونى قويوب صكره باروتى قورشونك
اوستنه قودقلرى بعض كره مشاهده اولنمشدر وبعضالرى
دخى باروتك وزننى بلميوب تفنكه حد وندن زياده باروت
قومغله النده تفنكى پاره لنوب كندوسى وصاغنده وصولنده
واوكونده بولنانلرك كمنى صقاتلبوب وكمنى دخى هلاك
ايلدكلرينى وسوريلرى اولنلردن چوق آجاميلر حيوانتك
اوزرنده ايكن كندوى قهرمان زمان بلوب باباسنى
كورسه سلام ويرمكه ارتكاب ايتميلر جنك محللرنده
قلنجلرينى چقارركن كندى حيوانتك باشنى صقاتلدقلرينى
دخى ادرووده اولنلر كوروب ماشاالله شهبارم ديو
الآهى چاغررلر والحاصل اوقومق ويازمق واوق اتمق
وات بنمه اوكرنمك وچالغى چالمق وسائر بونلرك امثالى

صنعتلرك جمله سی تعلیمنی وجوده کلمدیکی کبی بو جنك
اموری دخی یالکز باشنه برمستقل علم شریف وفن
لطیف اولوب بونک غالبیتی هیچ برطریقله ممکن ومتصور
اولمدیغی اصحاب فراسته روشندر هله قدیم اوجاقلرده
جزئی وکلی علاقه‌ی اولان کمسنه‌لر نظام جدیدی فصل
ومذمت ایدرلرسه بعض فکرلرینه مبنی عندمده عفو
اولنور لکن هیچ علاقه‌ی اولمیوب شپ ایله شکری
وچیزی وشری کویا فرق ایدنلر عجبا نه عقله اولوب
بویله علم شریفی فصله جسارت ایدرلر عقلی ونقلی ودلیلکر
بوغیکن وکوزه طائفه‌ی آجی عسکریمزی دائما مذاق
ایدوب برسفر اولسه ده شو جیوانلری بیك ایکیشر بیك
اولاسق دیوب طوررکن دشمنك حالنه واقف اولمق
سزین همان عناد واصرارلری استغراب اولنور
عساکر عتیقه فرزك حین وصفلرنده اولان کیفیتی ایله شمدیکی
حالده اولان احواللری بیاننده درچونکه عسکر عتیقه
ایله عسکر جدیده بلینده بونجه کا معنا منافشه اولنور
بونلرك حاللرندن برمقدار بحثه شروع اولنور شو
وجهله که قدیم اوجاقلریمزك عساکری سفره چقدقلرنده
نه کیفیتله کیدرلر وکلورلر اکرچه عامه‌نك معلومیدر
اکر بلمزلر وار ایسه شویله اعلان اولنور غازی سلطان
سلیمان خان حضرتلری اوجاقلر عسکرینی وضع بیور
دقلری عساکر مرور وعبور ایلدکلری محللرده اغنیادن
وفقرادن ومسلم ورعایادن بغیر حق براقچه لق نسنه

الماموق وبر عدد برطلرینی مجانا یمک وایچ برکسنه نک
عرضنه تعرض ایلمک شرائطیله تحت رابطه یه ادخال
ایتمکله واقعا عساکر مرقومه درخ پادشاهک وسائر
ضابطانک امر وزاینه اطاعت ایدوب فرقی برقیل ایله
بدیلور عسکر اولدقلرندن فرد واحده براقجه لق تعدی
ایتملریله سوزلرده شجیعانه ودلیرانه جنکلرله قلعه لر وولایتلر
تسخیرینه وکفارک بورننی یره سورتمکه وبو جهتله پادشاه
عالیجاهک نام وشاننی وناموس سلطنتی وقایه ایلمک
عادتلری ایدی وپادشاهک وباالجمله اهل ایمانک دعالرینه
مظهریتله جمله خلق عالم بونلری ال اوستنده طوتوب
جمله ناسدن زیاده اعتبارلری مزداد اولمشیدی
دبو وجهله معتبر طائفه اولدقلرندن مجهول النسب فرنک
وروم وارمنی ویهوددن دونمه لری وچنکانه لری وسائر
نه ایدوکی بلورسزلری ایچلرینه قومه دقلرندن مرداوغلو
مرد اولملریله بونلردن حیزسز وادبسز ویالان کسبجی و
سائر فنا تهمتله متهم اولنلری ایچلرینه قومغله دشمن دینی
بو اوجاقلر عسکریله قور قودرلرایکن دشمن دین بونلرک
نظام قویه سنه حسد ایدوب بر طریقله ایچلرینه اختلال
دوشورمک ایچون غایت حیله کار جاسوسلر کوندروب
بر صنعتله ایچلرینه ادخال ایتملریله بو جاسوسلر کیدرک
نفرات اسلامیه دن بولداشلق داعیه سیله بونلرک
درونلرنده مرکوز اولان شجاعت قویه لرینه ودیانت
اصلیه لرینه خلل کتوره جک شیلری یواش یواش تعلیمه

باشلدیلر شو جهله که بهی یولداشم دولتنک بزه ویردیکی
یدی اقجه علوفه در بزه شهادتله جنت کوستروب کوزکوره
جمله‌مزی کاوره قیردررلر بزم ایکی جانمز یوغاکاور بزم نمری
الدی بوش بوشنه نیچون قریله‌لم حوادثلرینی هنوز ولایتدن
کلمش احوال دشمندن وبلکه کندندن غافل ساده دل
طورلاق ترک جکزلری بویله بویله افساد ایدوب
انلر درخ کیده کیده بعض سنورلرده حدندن اشیری
یوز بولوب. بیوکلر یاغلی پلاو یسونلر بزلر قوری قوریه
مسقوکوزه سنه یقریلق نیچون اولسون دیو مستغرق
اولدقلری نعمتی کوردکلری لطف وعنایتی اونوتدیلر
کندیلر کرک اوجاقلرندن وکرک خارجدن بونلره
سوز تفهیم ایدر ادم اولمغله کیدرک استدکلرینی سویلمک
ودیلدکلرینی ایتمک دفونوب کوجدکلری یرلرده مسلم و
رعایا خانمانینی یاقوب ویقوب بولدقلرینی یغما ایتمک
وعیال واولادک عرضلرینه ال اوزادوب وبونلردن
بشقه یوز طقان التی اورطه‌ده اولانلرک جمله‌یک
جسم مقامنده بربرلریله ایری غریری اولمیه‌جق ایکن
صانکه کندی اورطه‌سندن ماعدا اورطه‌لرده
اولانلر دین قرنداش دکلمش کبی دلی اجندن کلی
بغض وعداوت ایله بربرلرینک قانینی ایچمک
درجه‌سنه یوللرده وایزلرده بربرلرینه قورشون اتموق
وقریه‌لرده یاصوب هلاک ایتمک کبی حاللری حالا باقی
اولوب سفرده وحضرده بیچ بریسی بزدن امین اولمیوب

نظام وانتظام وتملری کلیانسی اولندی کندی وکفار ایله
مقابله وقتنده کاورله بزی دوکوشدرمدیلر واذن ویرمدیلر
یوخسه اکر اذن اولیدی قرالک تاج وتختنی باشنه
یکوررمک ایشدن دکلدی لکن دولت رجالی مورتاد
اولدیغندن بزلری کاوره قردروب واسیر ایتدیروب
ماصلق کفره سندن واریللر ایله التون الدیلر دیو
التمش بش بیک کوننه اراجغله کون یکوررلرحین محاربه
ده همان اوزاقدن طوب سسنی ایشتدکلری کبی
وبرقاج شیشه لری کوردکلری انده ایچلرنده مسلمان
قیافتنده بولنان جاسوسلر همان چاغرمغه باشلیوب
امت محمدنه طوررسز کافر اردوی باصدی اوکوز
بوینوزی چوروی شمدی جملەمزی سوررر اسیر اولورز
توازینی چقاردقلری انده اصلندن اورطه لری قزانلرینی
دشمنه ویرمیوب اوغرینه بیک ادم شهید ویررلر ایکن شمدی
بونلر جانلرینک قیمتنی بیله جک طوتوب یارم ساعت
ظرفنده چادر وچرکه وقزان وسائر شیلرینی طاقمیله براغوب
همان طوغریجه اردوی همایون اورزینه اوغرامغله خزینه
واشیا و چلنک صندقلرینی یغما ایدوب کفاری صانکه
بتون قزمش قرالک تختنی باشنه یکورمش کبی غزانه
سالف الذکر یغما ایتدکلری چلنکلری برر ایکشر اوچر
دررر دونادوب داح داح دلیسی کبی کزر اولدیلر
دیو بونلرک ایچنده اصل غازی اولنلر ایله اولمیانلر
بربرینه قارشدیلر کتدیلر بونلره مخالفت ایدن اولورسه

وزیر وآغاوپاشا وسائر بیوک کوچوک دلیموب
هجوم ایله هلاکه معتاد اولملریله بونلری اویله و قتده نیم دقیقه
طوردرمق اوله مدی دلیل واضح بودرکه سلطان مصطفی
خان حضرتلرینک زماننده قرتال سنه سی وقعه سنده
یوز اللی بیک قدر اهل اسلام عسکری کفاره مقابله اثناسنده
ایکن مرحوم قوجه عبدی پاشا حضرتلری بر شیر دلیر کبی میدان
رزم وغاده کارزارده اولوب اهل اسلامک باشی پک
صقلمش دکل ایکن قلغانلو چاوش قیافتنده بر سواری جاسوس
علی العجله ینکیچری مترسلری ورا سندن ندا ایدوب بره
ینکیچریلر نه طورریسز ارقه مزدن کاور کلدی دیو آتنی دپوب
غائب اولنجه همان سوزک صدق وکذبنه باقمیوب
قوجه ینکیچری اوردیسی بردن بره بوشانوب فراره مباشرت
ایدنجه کوزه قرجه بولوب بونلرک پریشانلغی سببیله همان
کفار بونلرک اوردولرینه دوشوب اوته سنی بری المغه
قریب کلمشیکن پاشای مشارالیه حضرتلری کفار ایله
مقاتله یه کیریشوب بونلری اکرچه خلاص ایلدی لکن
مشارالیهک مقاتله‌ی اثناسنده کرک کندولرینه برچکه
دوزن ویا خود مشارالیه امداد ایلمک خاطرلرینه
دخی کلمیوب همان صولوقلرین طونه کنارنده خزینه
چادرنده الدیلر اکرلرنه دشمن دین کورنمیوب
کیرو دونمک لازم وممکن ایکن همان قیا توره کریبوب
اردوی همایونک خزینه واشیا چادرنده وحیواناتنی
یغما لیوب اچق تعبیر اولنان قایقلری یوله مبنلر کندیلرینی

صوبه آتدیلر بو فراریدرک ثلثی مقداری وبلکه دخی زیاده‌سی
طونه‌ده غرقابهٔ شهادت اولدیلر کتدیلر وکمی دخی یوزمک
بلمکله طونه کنارنده سکوت اغاچلرینه چقوب وکمی دخی قاشلق
وسازلق ارالرنده صاقلنوب قالدیلر دشمن دین کلدکده
بونلری کوروب بولملریله تفنک وسونکو ایله هلاک ایتدیلر
ودشمن دین محل مرقومه تمام اوچلکوندن صکره کلدیلر وبو
شهبازلرک کتوره‌میوب طونه کنارنده براقدقلری طوب
وجبه‌خانه ومهمات سائره‌نک جمله‌سنی کفاره براقدیلر کتدیلر
بونلردن بشقه صکره‌لری مسقوسنوری عقبنده دخی یوسف
پاشانک دفعهٔ ثانیه صدارتنده جمله اوجاقلوضابطانی
ویکیچری اغاسی صدرشارالیهه کلوب جوابلرینه بزلر بو
دفعه یوز بکرمی بیکدن متجاوز اوجاقلوعسکری ایکن مسقوک
سکز بیک عسکری طونه‌یی بکچوب بری طرفه کچدی داوزیکرمه
کلوب جمله‌مزی تارمار واثبات مدعای صلابت ایلدی
کاورک بویله نظاملوعسکرینه بزم نظامسزعسکر ایله مقاومته
قدرتمز یوق همان مصالحه ایده جکلز وارایسه ایدک
مادامکه بزم عسکریمز حیلهٔ حربیهٔ جدیده‌لری بلمینجه بویله
قیامته قدر نصرت اولمز دیو جف القلم جواب ویردکلری
شارالیهه حیرت کلوب بونی بن پادشاه عالم پناهه
نیجه عرض ایده بیلورم دینجه بزلر عرض ومحضر یازه‌زر
دیوب نفس الامرده عرض ومحضر ایتدیلرکه قله‌ممله اولمشدر
وزیره تسلیم ایلدیلر شارالیه دخی پادشاهه ارسال
ایدوب بونلردن فیمابعد جز ونصرت ممکن اولمیه جغنی

بلخص

تلخیص ایدبجه چارناچار مسقو ایله مصالحه یه قرار ویردیلر
واسلامبوله کلدکلرنه چونکه مقدما یکیچریلر تعلیمسز اولوب
کفره عسکری معلم اولدیغندن انکله مقاومت ایده میوز
دیدکلرینه بنا؛ وخصوصا اوتوز سنه مقداری کفره نک
غلبه‌لری وصوبندلری ماده سی ابتدا دولت علیه دخی
کندو حالنه انتظام مله مغلوبیتندن خلاص وبلکه غالبیته
سبب اوله جق وکید مکرندن امین اوله جق وسیله بولمغه
مجبور اولنجه تعلیم ماده سی یکیچری اوجاغنه تکلیف اولندی
قبول ایتمیوب رد ایله قطعی جواب ویردیلر اکر بو خصوص
فراموش ایله ترک اولنمق لازم کلسه کیدرک اسفار
سابقه دن زیاده فنا نتیجه ویره جکی وکفره طائفه سی
یوز بولوب فتحیاب اوله جغی ظاهر دیدند ماده سی دخی
میدانه چقمش برکیفیت اولمغله بوستانجی نفراتندن
تفنکچی ترتیب ولوند چفتلکنده مجدداً یاپیلان قشلاده قوندی
سلطان سلیمان خان حضرتلرینک اوجاغی کشادنده دوکلی
کون یازدیغی عسکر بوکون قاجدیغی مثللو بو دفعه دخی
برالای یکیچریلک دعواسنده اولوب فقط اوجاقلرنده
برفرد علوفه دن غیری یکیچریلکده علاقه سی اولمیان
قلاشقورلر بربرلریله قسلدیه واروب یاهو نظام
جدید اوجاغی اچلدی جدید عسکر صنعت حربیه تعلیم
ایدوب اکر برسفرده خدمت پسندیده ظهوره کتورورلرسه
یکیچری اوجاغی معطل اولوب استادلریز هیچ اوله جق
دیو وسوسه یه دوشدیلر نظام جدید اوجاغنه یازیلان

ادملر کاوره مشابه تعلیم ایتمکله مسلمانلقلرینه ضرری واردر
دیو معتقد مادین و دولتده علاقه سی اولمیان و مسئلهٔ
طهارتنی بلمیان بعض باطللر بو بابده مسلمانلق قیدینه دوشوب
ینجه لرینی یازلمقدن منع و صکره دن یازلمش ینجه لرینک درخ
فرارلرینه اقدام و اجتسار ایتدیلر حق سبحانه وتعالی
حضرتلرینک حکمت ربانیه سنه باقکه بو عسکر مغوبه ایکی
اوج بیکدن عبارت ایکن فرانسز سفری اچیلوب جدید
طوبجی و تفنکجیلر مصره و عکه یه تعیین اولندیلر ایکی اوج بیک
ادم اسلامبولدن حرکتله سفینه لرینه راکب و محللرینه ذاهب
اولدقلرنده کرک اسلامبول و کرک سائر محللرده طرادبسز
لک و یاخود برکمسنه نک بغیر حق براجه لق نسنه سنی المیوب
عرض و ناموسلریله قزکبی کتدیلر و کلدیلر اکر بونلردن
برقباحت کورلدی و ایشتلدیسه جمله عالمه صلادر
سویلسونلر کمال احسان ربانیه ایله عکه قلعه سنه واردقلر
کبی فرانسز کفره‌سی التمش اوچ کون عکه یی محاصره و اهالیسنی
کمالیله تضییق و کله و خمپره یی یاغمور کبی یاغدرمغله قلعه یی
بتون بتون المغه بر دیکش قالمشیکن و خصوصا برج عالی
نام محلدن قلعه درونه کرمشلر ایکن بو جدید عسکر الطاف
سبحانیه ایله فنون حربیه لرین برکونه اجرا ایدرک کفاری
برمرتبه لرده قروب هلاک ایلدیلرکه فرنکستانک بر محلنده
فرانسزلر بویله رسوای و بدنام قرلمدیلر قلعهٔ مرقوم و جمله
اهالیسی بونلرک اقدام و واسطه سیله خلوص اولندیغنی
دنیاده بلمز هیچ کمسه قالمشدر ایشته بونلرک ایشی

یرادیغی ویرایه جنگی بوندن دخی معلوم اولمزمی تمام وقت
بریدر کذلك بزده کفار ایله ملاقی اولدیلر ایسه ازقلرینه
کوره کفاردن یوز دوندرمیوب قیرلدیلر و بر نوعی فرار عارینی
ارتکاب اتمدکلرینه حضرت حقك و جناب پیغمبرك مراد علیه
لری اوزره غزا و جهاد امرینی دین مبین شرائطنی یرینه
کتوردیلر اکر سوزمده خلاف وار ایسه یردن کوکه قدر
ازندر سویلسونلر ویاخود الله ایچون حقی قبول بیورسونلر
چونکه تعلیملو اولان عسکریمز مصرده و اسکندریه ده
و سائر حوالیسنده فرانسز کوزه سنك التوسنه ویا پاسنه
مقابله ایده مدکلرندن میدانده قالوب معلم عسکریمزه
التجا ایدوب ایچلرینه کرملریله کندولرینی مهلکه دن خلاص
ایتدکلرینی اکر انصاف ده وار ایسه اقرار ایلسونلر و بونلردن
بشقه کچن سنه روم ایلنده اولان طاغلو قاقلرینك
اوزرلرینه مأمور اولدقلرنده اشقیا طائفه سی حین
ظهورلرندن وقت مرقومه دکین بوبجه وزرا و سائر
مأمورلرك جمله سنی بر دفعه ده اشقیایه قرجه بولمیوب
بوکا قدر هیچ بر کیمسه دن یوز دوندرمدیلر و هر محلده ایسه
جمله یه غالب اولدیلر و بو نظام جدید عسکرینك کوکنی
قازیوب بردانه قالمنجه قدر قروب نام و نشانلرندن
اثر قالمق نیت فاسده سیله مزورانه وار قوتی بازوینه
کتوروب بونلر ایله اللاشدیلر عسکر جدیدك ایسه طوپجی
وخمبره جیلری و سائر سواریلری یانلرنده اولمیوب همان
یالکزجه پیاده ایکن کمال مرتبه اورتالق قیش و قار و

ویغور وچامور ایکن واشقیا برقریه ده محفوظا طورلر
ایکن واردیلر باصدیلر ومحاربه یه گیرشدیلر اشقیا ایسه
قریه نک ایچنده محفوظ وعسکر جدید دیزلرینه قدر چاموره
وصو ایچنده ایکن اشقیانک نصفی درجه سنی اولمش امرود
گبی دوکوب خراب وجان برجهنمه گوندروب باقیلری
یرلرندن جبرا وقهرا قوپاروب قاچدیلر واخر برقریه یه
صوقدیلر و وقت قلیلده اشقیادن هلاک ایتدکلری درتیوز
قدر لاشهٔ مردارلرینک یاتمشلرینی بولدیلر اشقیادن النان
دللردن منقولدر که اشقیا بربرلرینه چاغریشوب آبابام
اوغلی نظام جدید آتشنی ایشتدیمز گبی دکلمش طارنلدق
ایشته بزدن التی اوقه زیاده گلدیلر دیو مقدارلرینی
بلدیلر عاقبة الامرده ایچ برطرفدن یوزچوره مین کافرلر
گیجه ایله طاغلره طرمانوب فرار ایلدیلر بو دخی عامه نک
معلومی اولمشدر قالدیکه اشقیادن بو نظام جدید عسکری
ایچلرینه برنفر جاسوسی صوقمغه هرنه قدر اقدام ایتدیلر ایسه
چاره سنی بوله مدیلر زیرا عسکر مرغوبه نک نظامندن
بودر که هر اون عددینه برنفر اونباشی اولوب هر اونباشی
هم کندو نفرلرینی وصاغنده وصولنده بولنان آدملری
هر زمان گوروب طورمغله جمله سنی بلور دبربرلرینک یانندن
برخطوط ایرلمز و ایچلرنده برادم بولنمه اول ساعت بیلورلرکه
فلنی اسمده اولان ادم نقصاندر و ایچلرینه خارجدن
برادم گیره جک اولسه هر ضابط کندو نفرینی بیلور خارجدن
گلان ادم نره ده طوسون همان میدان سپورکه سی گبی

اورته ده

اورته ده قالوب باقه سی اله دیر. بو طریقله کرک مسلم وکرک
کفره دن ایچلرینه برادم کیروب چیقوب بونلرک حالنه واقف
اولمق وزره یه کیده جکلرینی و نه یاپه جقلری بلمک تصور
اولمدیغندن دولت علیه یه کوره ایشته بوندن اعلا و
رعنا نصل عسکر ونظام اوله بیلور اهل انصافه وارباب
عقله وکیاسته معلومدر زیرا بر عسکرک ایچنده بولنان
جاسوسی بونلرک نظامی اوزره بولنه بیلور وبو عساکر
جدیده نک سائر عسکر عتیقه دن زیاده اوله رق فضائل
ومحسناته نهایت بوقدر اکرچه جمله سی تفصیلا یازلسه
بر قاچ جلد کتاب اولور لکن عوام ناسک عقلی یتیشه جکی
قدر تفهیم اولنور که جمله محسناتندن بریسی عساکر قدیمه
اثوابی بر هیئت اوزره اولمیوب قیافه لری
مختلف اولمغله بونلرک مضرتی اولدرکه جنک اثناسنده
اکر فرار ایدر اولسه بو فرار ایدن کمسه عسکری طائفه سندندر
میدر دکلمیدر یوخسه اصنافدن میدر یاخود بر نیک
یاننده خدمتکار میدر هیچ معلوم اوله مدیغندن همان
فرار ایدنلر بر محله وارر بلدرمک ممکن اولیور ولکن
عسکر جدیدک جمله قیافه مخصوصه اوزره اولدیغندن
کندو زمره لرندن برادم ایرلسه همان یوزک طاشی کبی
میدانده قالوب معلوم اوله دوشر وبلوکنده برادم
نقصان اولدیغی انده اول دقیقه ده معلوم اولوب
آرارلر وبولورلر انکچون عسکر جدیدن بر بیوک اردوده
هرادم فرار ایتمک ممکن دکل ومتصور اوله میوب ناچار بلوکنده

مقیم وخدمت لازمه سنه قیام ایدر محسنانندن بریدخی
بودرکه عسکر قدیم دشمن دین قارشوسنده نماز صفی کبی
طورمیوب سپر محلنده طوران قلابلق کبی قارمه قارشیق
طوررلر جانی استین تفنکنی برکره وکمی ایکی کره وکمی دها
زیاده هر نه ایسه طولدیروب اتار وکمی درخی نه پایدیغنی ونه
بایه جغنی بلمیوب همان یلانجی پهلوان کبی ایکی طرفه دوز
طورر ودشمن طرفندن برحال مشاهده سیله بر مقدار
کرویه چکلمک ایچون ضابطلر عسکره سوز سویلسه کمی اشیدوب
وکمی ایشتمز وهرکس بلدیکی کبیجه ایدرلر برقاج قوناق قدر
کرویه چکلورلر اما بو عسکر جدید نماز صفی کبی صف صف
اولوب اوکنده بولنان صفدن بشقه اردلرنده اولان
صفلر دخی کذلک صف صف طوررلر وابتداکی صفده
قاچ بلوک ادم وار ایسه اردنده اولان صفلر دخی اکا
قیاسیله نه نقصان ونه زائد اولوب همان قورلمش
ساعت کبی اقتضاسنه کوره دوز دوررلر شو وجهله که
بونجه بیک عسکر صاغلی وصوللی همان ایکی نفر نشانجی
ضابطلرینک کوستره جکی اشارت معلومیه عسکر دائما
بقرلر طوررلر شویله که بونلرک ایچندن برنفری باشنی عزی
طرفه دوندرمکه قادر اولمز وضابطلرینک امرینی فهم
ایچون شماته ایتمیوب برکسنه نک اغزندن چیقه جق
قولاق ویررلر طوررلر اشارتجی ضابطلر مثلا حاضر اولوک
دیو بر اشارت کوستروب بونجه بیک ادمک جمله سی
همان یکدن حاضر اولوب ایچلرندن برینک طورمغه ویاخود

صحبت

صحبت ایتمکه و غزیره باقمغه ج بر وجهله قدرتی اولمز بهر
حال بر بر نه موافقة حاضر طورر لر بعده ینه هر نه کونه
اشارت کوستریلور ایسه اکا کوره آتش فشانلقلرین
اجرا ایدرلر و بعضا بر اشارت کوستریلورکه نظام و
تناظم اوزره اولمیوب همان تفنکلری سریعا و عاجلا طولدیروب
اتمغله کورلدی ظرلدی به ارالق ویرمیه رک قورشونی
یغمور کبی یاغدررلر و اگر بو حال اوزره ایکن یوریلورلر ایسه
درعقب ضابطلری بر نشانه کوستروب بونلری صنعتله
کرویه آلوب ارالرنده اولان دخی عسکری بونلرک یرینه
قورلر بونلر دخی کذلک او وجهله آتش صاچولر ایشته
بو حال اوزره عسکری یورلتمیوب و نوبت کتورمیوب
جنک جدالی بو هیئت و صنعت ایله بر وجه سهولت
اجرا ایدرلر و بعض حین اقتضاده بو بجه بیک ادم
بر بیوک دکرمی حلقه شکلنه کیروب دور ایتمکه باشلرلر
شو صورتله که او دائره دوندکجه دشمنه قارشو بولنانلر همان
قورلمش تفنکلرینی بوشالدوب قورشونه ارالق ویرمزلرینه
اول محله کلنجه یه قدر تفنکلرینی حاضرلیوب دشمنک قارشوسنه
کلدیکی انده اتارلرکه بو دورخصیله آتش حرب و قتال
بر ان خالی قالمز و بعضا دخی لزومی اولدقجه بو بجه بیک
ادم بر کوجک یره صقشوب کندولرینی دشمنه از کوسترمک
ایچون طوب اولورلر طوررلر اندن مرادلری نه ایسه اجرا
ایدرلر و بعضا اچیلوب اون بیک ادمی اللی التمش بیک
قدر کوستررلر و بعض دقیقده دخی اگر باشلری صیقلورسه

جمله عسکر درت کوشه بر قلعه رسمنده اولوب جمله بیوک
ضابطلرینی اورته لرینه آلوب دائرامادار طرفنه آتش
ودرت کوشه نک هر کوشه سنه طوپلر وضع ایتملریله اکر فضا
درت طرفدن دشمن کلسه دخی وجه دیرمزلر همان بر نیار
آتش صاچه البته هجوم ایدن دشمنی قرارلر ودوکرلر
وبو هیئت اوزره ایکن دشمن طرفندن سواری کلوب
بونلرک ایچلرینه کیرمک مراد ایلسه تز برشان کوستریلوب
کنارلرنده بولنان حربه ده اولانلر همان ان واحده بر ر
دیزلری اوزره چوکوب اللرنده اولان حربه لی تفنکلرینی کو
کسلرینه طیار طوررلرکه بو اوطوران صفک وراسنده
بولنان صفلر ایاقده اولملریله آتشسازلقلرینی اجرا
ایتدکلرنده بونلرک ایچنه دشمندن سواری دخی کیرمکه
مجالی اولمز بو صورتده بونلرک اوزرینه کلان دشمن
فرضا طاشدن اولوب آهن پوش اولسه لردخی صاپر
صاپر دوکیلورلر واکر کلان دشمن دخی بونلرک کبی نظام
ومعلم ایسه انلر دخی بو نظام اوزره کلملریله اوزمان
غالب اولمق ایکی طرفک بیوک ضابطلرینک کونه کونه
فن جدیدیه وحیلهٔ حربیه بلوب اجرا ایتمسنه جناب
خیر الناصرین قنغی طرفی موفق ایلر ایسه بهر حال اول طرف
غالب اولور زیرا اسردار جمله انبیا وسپهسالار اصفیا
رسول خدا صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلری
محاربه خصوصنده اَلْحَرْبُ خُدْعَةٌ بیورمشلردر یعنی جنک
حیله دن عبارتدر بو حدیث شریفک ورودینه سبب

بودرکه

بودرکه برکون حضرت علیه الصلوة والسلام زمان سعادتنده
غزا اولوب دشمن طرفندن برنامدار و بهادر کافر میدانه
چیقه جق اولمغله کندویه مقابل حضرت علی کرم الله وجهه
یی طلب ایلدی امر حضرت رسول ایله علی حضرتی همان
یالکزجه قلیجک قوشانوب میدان محاربه یه پیاده چیقدی
کفار طرفندن معهود کافر سواری اوله رق میدان
حضرت اسد اللهه مقابل کلدکده حضرت علی اول کافره
خطاب ایدوب بن قلیج ایله پیاده جه کلدم سن نیچون
ایکی قلیج و ایکی اوق یای ایله سواری اولوب کلدک
دیدی او کافر جوابنده سندخی بنم کبی ایکی سلاح ایله
سواری کلیدک دیدی حضرت علی تکرار سؤالنده هله بونلر
بویله اولسون لکن محاربه ده عادت اولدیغی اوزره برم
طرفدن یالکزجه بن چیقدم یا سن نیچون یانکه بر ادم زیاده
آلوب ایکیکز برابر کلدیکز دیو بیوردیغی کافر اینانوب یانه
بقمغه ادم کلمش ظنیله اردینه باقدیغی انده همان حضرت
علی کوز آچوب یومنجه قلیجی چقاردیغی کبی اول لعینک
کله منحوسنی اوچوروب یره دوشردی و اهل اسلام
طرفندن بو لعینک هلاک مثوبه سنده اولنددقده مسرور
اولدیلر و حضرت علی بعد العود جناب حضرت پیغمبر ذی
شانه ملاقاتلرنده حیله ایله لعینی قتل ایلدیکنی خبر
ویرنجه بو حدیث شریفی بیوردیلر ایشته بونک کبی
سائر غزوانده دخی نیجه نیجه حیله کونه کونه اولمشکن
و اهل اسلامک غالبیتی و شرفی ایچون کفاره کوندریلان

جاسوسلرک هر درلو قیافته کیرملرینه مساعده بیورلمشکن
وکفارک مغلوبیتی ایچون هر نه اولورسه اولسون اذل
ورخصت حضرت پیغمبری ظهور ایتمشیکن برالای جهلهٔ زمان
بوعسکر جدیدک کمی اثوابنی بکمیوب وکمی درخ بوتعلیم ماده‌سی
کفره‌یه مخصوصدر مسلمانلغه یاقشمز دیو کفت وکو ایلیوب
دولت علیه ممالکنی دشمندن نه طریقله حفظ اولنور بوزمانه
ده اولان دشمن دیندن خوف ایدرو غالبیت ومغلوبیت
نه یوزدن اولدی ونه طریقله اولهجقدر بوندن خبری واکاهی
اولمیوب انجق براقچه علوفه‌مز عجبا کیدرمی فکریله جیبندن درلو
درلو هذیان پیدا ایسیله برالای ساده دل آدمجکلری
اشبو غزا وجهاددن منع ایتملریله حق بودرکه ایکی جهان
سعادتندن محروم اولمغله باری اولان خذلان دکلمیدر
حاصل کلام اهل بصیرته منکشفدرکه بونظام قویهٔ عتیق
اوجاقلر عسکرندن اولمق بروجهله ممکن اولمیوب زیرا
نظاملری فی الاصل بشقه کونه قورلمش اولمغله جدید نظام
تحتنه ادخالده هرکس متنفر اولیورلر بوقدیم عسکرک مثلا
براردودن دونوب کیرویه کتملری لازم کلسه اردولرندن
قرق بیک ضابطلری طوروب بونلری چویرمک مراد ایلسه
برطریقله چاره‌سی بولنمز اسندکلری کبیجه ایدرلر اولدیلر
همان ایچلرندن بش اون ادم کرویه یوز چویر دیکی انده
کیمک حددی واردرکه انلردن برادنا یه طور دیمکه قادر
اوله همان جمله‌سی بربرینک اردینه دوشوب صولقلرین
اکثر زمانده اردوی همایون خزینه سنک وچلنک چادرلرینک

الجمله

ایچنده الورلر اولدیلر عساکر جدیده نک محسناتندن
بری بودرکه فرضا دشمن دینک زیاده سیله غلبه سی
اولسه عسکر جدید مغلوب اولسه لر دخی همان بر دفعه مغلوب
اولدق دیو پریشان و پراکنده اولمزلر باشبوغلری وامر
صاحبی اولان ضابطلری ایرته سی کون یاخود بشقه وقته
قدر کندولره چکه دوزن ویروب ینه دشمن دین اوزرینه
کیدرلر وعسکرلرندن بر قدری بوزغنلق بهانه سیله صکره
کی دفعه ده کتمکه قادر اوله مزلر مکرکه حسب الاقتضا ضابطلر
کتمک مراد ایده لر اما عسکر عتیق بر محلده جزئی بوزغنلق
کوره لر کندولرینی صویه اتمغله دیبادن چقوب کیدرلر
دیو سبیله دشمن دینک فرجه بولمسنه سبب اولورلرکه
دقتمزده ظهور ایدن ایکی دفعه سقوسغوری وبر دفعه
فرانسزلی سفرنده نیجه کره کورلمش و عامه نک معلومی
اولمش شیدرکه اثباته حاجت یوقدر عساکر جدیدک
محسناتندن بری دخی بودرکه بویله جدید عسکردن عبارت
اولور بر اردویه دکرک محافظه سنده اولدقلری قلعه نک
اطرافنی مکر دشمندن محافظه ایچون قره غوللر تعیین اولنور
اکرچه فی الاصل عادتمزدر لکن طور قدیمله طرز جدیدک
دینا قدر فرقی واردر طرز قدیم اوزره اولان قره غول
ایچنه اجنبی ودشمن قاریشور دطوبلمز لکن طور جدید یعنی
معلم عسکر قره غولنه قاریشمق واردو وقلعه ایچنه اجنبی
کیرمک هیچ بر وجهله ممکن اوله مدیغندن قره غوللرک کیفیتی
ترتیبی بودرکه اردونک اطرافنه هرنه قدر قره غوللر تعیین

اولنور ایسه انده هر کیجه بر نشان کلام اوفتاده ایدرلر
که اول کلامی ابتدا اسرکرده بولوب جمله ضابطانه کزلیجه
سویلر وضابطان دخی عسکره کزلیجه سویلر دیو کلامی سرانه
قره غوللره دخی جز ویررلر وقتاکه خارجدن بر جاسوس قره
غوللر راست کلسه لر همان پردله دیرلر چونکه خارجدن
کلمه جاسوس اولدیغندن اول کیجه نک پردله کلامنی جزو
ویردیکی در عقب طوتوب اردو باشبوغنه کتورر لر واکر قره
غوللره راست کلان ادم اردو ادمندن اولوب پردله کلامنی
جز ویردیکی کبی بلورلرکه کندی عسکرلرندن طوقنزلر کچر کیدر
اشته جاسوس ماده سی انجق بویله معلوم اوله بیلور
جاسوس ماده سی ایسه جمله دن زیاده دقت ایده جک
شیئ اولمغله کمالیله اقدامه همت ایدرلر دایره سی کیجه نک
پردله دخی بشقه جه ترتیب وعسکره سرانه افاده اولنور
ومحناستندن بری دخی بودرکه بو عسکر جدید اردوسی
کرک کیجه ده وکرک کوندزده بر محلده ایکن اردوسی
باشبوغی ضابطان سائره یه برشیئ تنبیه ایده جک اولورسه
دشمن واقف اولمسون دیو بالنفس ضابطلری چاغرمز
ولسانا سویلمز اشارتله تفهیم ایدر تنبیه ایده جکی شیئ هر نه
ایسه صره عبلرینک طاوری کبی طاول چالدیروب
تنبیه ایدر جمله ضابطان اوزاق محلده ایسه لر دخی قولاق
اوررلر بعده تنبیه اولنان هر نه ایسه فهم ایدوب اکاکوره
جملهسی بردن حرکت ایدرلر وغیری کمسنه لر فهم ایده مزکه
حتی دشمن دخی خبردار اوله اما قدیم عسکرده بوشیئ محال

اولوب برینه برامر اوله جق اولسه جمله عالمه رایکان اولور
و دشمن دخی واقف اولور امورمزی ابطال ایدرلر
و محنا تنک جمله سندن افضل و احسن و اعلی اولان
بودرکه عدو عنایت جناب باری و حضرت رسول کبریانک
قوهٔ معجزهٔ باهرهسی برکاتیله و اثاریله اشبو عسکر جدید
دولت علیه نک جمله حدودلرینه کفایت ایده جک مقداری
ترتیب و تنظیم و درجه سنه ابلاغ اولندیغی صورتده هرنه
قدر حدود و ثغور اسلامیه وار ایسه جمله سنه معلم طوپجی و
معلم عسکر جدید قونیلوب حین اقتضاده دشمن دین ایله
محاربه یه قاعدهٔ حرب و قتال اوزره ایدرلر و آکاهیت
اوزره محافظه یه اقدام ایدرلر و دشمن دین دخی اوقات
سائره کبی علی الغفله هجومه یول بوله مز و بولسه دخی
حقندن کلورلر زیرا سلطان محمود خان حضرتلرینک
وقتنده نیجه کفره سی صلحه باقیلوب علی الغفله نیش قلعه سنه
هجوم دیردن بره ضبط ایتمکله دفعی بابنده خیلی زحمت
چکدیکی حالا بللر واردر و کفره طائفه سی دائما آتش
بازلغله مهارت کسب ایدوب اوزاقدن ایش کورمکه
مألوف اولملریله قلیچ و بچاق و سائر آلات و بچاقدن
یقیندن اوره جق التدن قورقمزلر اهمال تعلیمی عسکردن
و طوپ و خمبره و تفنکدن ولغمدن و جمله باروت اویونلرندن
خوف ایدرلرکه اوزاقدن افنا و هلاک ایدر بناءً علیه
دشمن دینی خوفه دوشوروب مقابله بالمثل شروطنه رعایت
پادشاه عالمپناه حضرتلرینه و سائر اساطین سلطنت سنیه یه

وجمله دین مبین ارلرینه فریضه دن اولدیغی شرعًا وعقلًا
وتجربه ثابت اولمشدر مادامکه دشمن دین علیهم اللعنه
طائفه سی اصلندن غایة الغایه جبان وخائف وهراسان
بر طائفه ایکن واهل اسلامک زعمنه جمیع زمانده طاقت
کتوره میوب بشکده کی بچلرینی دخی مسلمان کلیور دیو
قورقتمق عادتلری اولمشیکن وبر مسلمانی کورد کلری کبی ینیچه
لری بردن شابقه لرینی چقاروب کمال خوفلرندن طانیمق
اوزره لرایکن کمال اقدام واهتمام ایله آتش بار تقلرین
قوه دن فعله کتوروب برقاج بیک ادم بردن سرعت
طوپلرین وتفنک کبی قوللانوب یالکز بر طوپی بر دقیقه ده
اون بش کره حسابیله بر ساعتده تمام طقوز یوز کره
اتمغله بو تقریبله اهل اسلامی اوزاقدن تارمار وایچلرینه
قلیچ دوسرمز اولدیلر دبر برینه حسب حاللرینه هله عثمانلو
عسکرینک حدینی بیلدر دک شیمد نصکره ولایتلریمزه مسلمان
ایاق باصمز ومسلمانلرک ممالکی دخی بزمدر دیو نصارا امضا
وبو جهتله اهل اسلامی ایچ مزلرسنه قومه لریله وخصوصا
بیک یوز سکسان ایکی سنه سندنبرو بونجه اهل اسلامی
وعیاللرینی وشرفادن بنجه بیک کره باکره وصبیانی
زیر تصرفنه آلوب اهل اسلامه حددن زیاده مرداتکلیفلر
وفنا معامله لر ایدوب طورر لرایکن برالای بیشعورلر
طائفه مز بونلری ایچ خاطرلرینه دخی کتورمیوب وترق سننه یه
قربدر که کفره نک غالبتیی واهل اسلامک مغلوبتی مخفا
کفره نک اتشلرینه تحمل ایده مدکلرندن جنک اولنه میوب

بو تقریبله فرارلرینه مبنی اولدیغنه دخی بتشمین در دمندلر
قلعه قاپوسندن چقوب برقوناق بره کلمش واج طاتلی
بلمز سغ گورمامش جنک صلح ندر فساد عالم وصلاح بنی
ادم نه یوزدن اولدیغی واولهجغنی بلمز بلکه بونلردن
کندی مسئلهٔ طهارتنی بلمز امنت بابعد اوقومقده وبلکه
همان باشدن باشه یاکلشی صورته بنی ادم خلقی بقر
عوام ناسدن ادملر دنیانک فسادینه نظام جدید سبب
اولدی اکر نظام جدید قالقارسه اسکی نظام ایله همان دنیا
بش کونده اسوده اولور ظن ایدن اجهل فی الارض
دید کلری طاقمدن برینی یکرمی سنه برجزیره نک زجریه
عاملیکنه مأمور ایتدیلر مقدملرده نظام جدیده سبب
اولانلره سب ولعن ایدوب طورر کن زجریه ماده سندن
البته بش التی بیک غروش قاپه رور بکروب یکی سنه دخی
کندویه احاله اولنمغله راست کلدیکی یاران ودولداشلرینه
بره هی قرداش بو نظام جدید ماده سی برضررسز برنوکه
اصلندن دخل ایدردک لکن بأس یوقدر زیرا زجریه
مالی شراب ایچنلردن النماز مسقو دلاینه کیدن شرابدن
النمغله زجریه اقچه سی مسقو کیسه سندن چیقه یور برکات
ویرسون هله واقف اولدم استغفر الله بوندنصکره
توبه اولسون نظام جدیدک فضلنی اکزیمه الماییم دیو
راست کلدیکی یارانه سویلر اولدی اشته نظام جدید
ماده سی مرقومه بر قاچ بیک غروشجق قازاندرمش
اولمغله اصلندن طعن ایدرکن صکره اوتانموب ثنا ایدر

اولدیلر جمله‌سی بو حالده اوزره‌لردر خلاصهٔ کلام اگر برالای
خبرسز وشرسز زق انمزلرک طعن ولعننه باقیلوب بو عساکر
مرغوبهٔ جدیده نظامندن فراغت اولنمق لازم گلور ایسه
معاذالله تعالی دشمن دین لعنة الله علیهم اجمعین دیه‌لک
ززحیاب اولوب برفرالک اوچ کره یوز بیک معلم عسکری
وار ایکن عثمانلو یوز بیک آدمه نظام ویره‌مدی دیو اهالی
بوبنوعزه بنوب اوزمان نظام جدیدی بکنمه‌ین قلاشلردن
براقچه‌لق فائده اولمیه حتی ومعاذالله تعالی برمصیبت اولسه
اومقوله‌لرجو ابلرنده خوشمدی مقدر بویله ایمش اوله
جقه چاره اولمز دیمکدن یعزی سوزلری اولمیوب هرج
ومرجه سبب اوله جقلری بدیهیدرکه حاللری نیجه کره تجربه
اولنمشدر اوزمان واویلا ایله بکا ایتمک مفید اولمزبو
مقوله عقلنک دومنی اولمیوب بینی صوغوق طاقمدن
اولدقجه سوز اکلر ظن اولنان قلقلی فیاقتلی گویا دنیانک
عقل خواجه‌لری اولوب کمسه‌نک عقلنی بکنمزلرله بعضا ملاقی
اولنوب صحبت اثناسنده کندوسنه سؤال طرزنده تقبیله
عجبا دشمن دینه نصل جواب ویریله بلور طریقی نصلدر
مثلا اگر سن وزیر اولسک نوجهله حرکتله غالب اولوردک
دیو سؤال اولندقده چونکه عقلنک دومنی یوقدر دینلدیگی
جوابنده ابتدا ینگیچری اوجاغنی یکیدن تطهیره محتاجدر
زیرا فی الاصل بونلر پاک عسکر اولدیغندن بونلردن نیجه
خدمتلر اولمشدر اما شمدی عجم بوزندیسی وترکمان
وکرد خبرسزلری ودونمه وبوزمه‌لر طولمش وایش باشنه

کچمش بونلرک جمله سنی کورلیوب یکی باشدن یازمغه
محتاجدر ویازیلان عسکره دخی تلیج چالمق تعلیم اولنمیلدر
یوخسه بوغوردر که بز عسکرله اولمز وحالا موجود
اولان عسکریمز ایله هیچ اولمز دیو شجاعت عرض ایده
دوشدر دیوز اللی سنه ده وجوده کلمیه‌جک وبلکه هیچ
ممکن اولمیه‌جق نسنه‌یه قاله کتوردر زیرا یکی باشدن
بونلرک جمله سنی طرد واخراجنی برینه قومق نه دیمکدر آنی
فهمه قدرت یوق ایکن ینه عقل ورشدی کمه یه ویرمز
بز دخی جوابمزده سبحان الله یکیچری اوجاغنده بنچه بیک
ادمک جمله سنی بردن طرد وتبعید نه ایچون اولسون
چونکه بونلر پادشاه عالمپناه حضرتلرینک امورینی قبول
ایتمیوب بالضروره بوستانجی یازوب ووقت حاله موافق
نظام قویه تحتنه ادخال اولندی انشته تمام سنک
دیدیکندن زیاده وارکه بونلر طوپ دخی تعلیم ایده‌یورلر
داتش صاچمه یورلر دنیلدی جوابنده واقعا سوزن
حقدر وجمله سی کرچکدر اکر یکیچری طائفه سی مقدما بو
تعلیم ماده سنی قبول ایتمش اوله‌لردی هم اولی الامره ده
اطاعت وهم کلی نصرته سبب اولورلر ایدی دیو اعتراف
ایتمش ایسه دخی محضا سؤالمزه جواب بوله‌مدیغندن
ایمان بومقوله تصدیق ایله اسکات قبول ایتمشدر تعلیم
اصل مقصود نه اولدیغی بیاندر خداوندکار سابق حضرتلرینک
زماننده ایکنجی دفعه اسیرلکمزده مسقولونک کارکذارلریله
صحبت اولنوب مقدما مسقو طائفه سی غایت احمق ومغلوب

برطانفه ایکن برمدتدر ال عثمانه بوبجه غلبه کزک سری ندر
دیو چوق کره سئوال ایدردم جوابلرنه چونکه بوفرا یادن
غافلسکز اصلنی سوبلیه لم دیوب شویله جواب ویررلرکه
مسقولوده فی الاصل تعلیم ماده سی یوق ایکن چوق دشمنلره
مغلوب اولوردی لکن دلی پترو دیدکاری ادم جمله عالمی
سیاحت اثناسنده غرایای عالمه اطلاع کسب ایتدکدن
صکره مسقوه قرال اولوب خلقنی استراستمز نظام تحتنه
قودی نظامنی یزان ایتمک ایچون شویت ایله جنک
آچوب انتقام الدی و ازاغه سفرایدوب هم ازاغی الدی
وهم قریمه کیروب بکی قلعه یی الدی وتاتاری صندرمغه باشلدی
بعده سزکله مصالحه کزدن صکره قرالمزه ایمپراطورلق
عنوانی طلب اولندی مخالفت اولهمیوب بو عنوانی
سلطان محمود یازدی استدیکمز کبیجه مصالحه ایلدک
وایشته شمدی بو سفرده دخی یک از عسکرله چوق عسکر
یکزه غالب اولدق خوتین وبندر واسمعیل وابرائیل واوز
قلعه لریکزی الوب اولاه وبغدانی باشدن باشه ضبطدن
لشفه سکز بیک عسکرمزله طونایی پچوب یوز اللی بیک
قدر عسکردن عبارت اولان عثمانلو اردوسنی تارمار
ایلدک اوکومزه طورر عسکریکز اولمیوب بودفعه دخی
اولکندن بتر غلبه ایله مصالحه اولنه جغنی بیله سز دیو
بو حقیره جواب ویرمشلر ایدی واقعا چوق پچیوب بویله
مصالحه ظهور ایلدی عسکر اسلام اردوسنه کیروب چقان
جاسوسلرک بولنمه سی وبلنمه سی غایت مشکل برشیدر

جاسوسلردن بر دولت نه قدر متضرر اولور وجاسوسدن
محافظه اولنمین نظامسز عسکرک دولتی خرابه باعث اولان
کیفیتی ذکر ایدر . بو ماده جمله دن اقدم اولوب غایت دقت
اولنه جق شیئ اولمغله بعض وقوعاتک ذکرنده در خداوندکار
اسبق سلطان مصطفی خان حضرتلرینک زماننده اچیلان
سفر سفرنه ایکیوز بیک قدر مجهول الاحوال نظامسز عسکر
جمع اولوب یکیچری اودهلرندن یالکز بر اورطه ده برقاج
بیک ادم جمع اولوب بو جمعیتله بر اورطه ایچنده کمسه کمسه‌یی
بلمز و باباسی اوغلنی ارار بولمز و ایچلرنده بولنان ادم
نه مقوله ادم در و نره دن کلمشدر دیو بله بر اورطه نک
کوننده برقاچیوز ادم اربلوب کتسه نره یه کتمشدر هیچ بر کمسه‌نک
بلملکی دطور اوتور دیمک کمسه‌نک حدی اولمز بر نظامسز
اوردوده کفره طرفندن کلان جاسوسلر هر کون هر کیجه
سقوه کیدوب وکلوب اوردونک بالجمله حالنی و وزیر حضورنده
وسائر ضابطان میانه‌لرنده نه کونه مشورت اولمشدر
و نه یاپه جقلردر هر کون دشمنه خبر کیدر اولدی بر ایکیوز قدر
جاسوس دن او زمانده فقط ایکی نفری طوتیلوب ماعداسنی
بولمق بر وجهله ممکن اوله مدی دیمکه درج ارامدی ایچون
هر نه وقت کفره اوستنه حرکت مصمم اولسه‌لر بر کون اول
صباحه یقین کفره اسلام اوردوسنی بصوب توجه برال عثمان
اوردوسنه هیچ کوز آچدرمیوب پریشان ایتمکله سفرمرقومک
اولندن اخرینه وارنجه اغز دادی ایله انتقام النه‌مامسنه
عسکریمزک جاسوسدن غافل و بی‌شیلری قارمه قارشق

اولدیغندن نشئت ایتمشدر کفره طائفه سی غایت
مکار و حیله کار اولوب اکثر یا ایشنی کوجنی زور ایله اچیوب
بزم یوز بیک ادم ایله ظهوره کتوره میه جکمز ماده یی کمال
حیله و قولایلق ایله وجوده کتوردیکنه وقوف تحصیل ایلدک
بویله بر دشمن قویدن کمال ایله احتراز اولنه رق ایشمزی
کوزلجه کورمک و لعین مرسومک دام تذویرینه کرفتار اولمق
لازمه دن ایکن اوزمانلرده زیاده غفلت اولنوب طاشلرله
دوکونه جک نیجه ماده لر ظهور ایلدی اماچه فائده بعد خراب
البصره ایش ایشدن کچوب اه واه ایتمک مفید اولمدی
لعین مرسومک جمله حیله لرندن غریب و عجیب حیله سیکه
ذکری کرچه موروث حزن و الملدر لکن کندی کندیمزی
نه طریقله خراب ایلدیکمزی بیانله کندیمز کندیمزه بیلدرمک
ایچون ذکر اولنور سفر مرقوم اثناسنده یکیچری زمره
سندن اوج نفر ادم اتفاق ایدوب مسقودن بر دیل
المغه چقمشلر قضارا اخشام اولدقده مسقو حدودنه اتلو بچی
مقوله سندن کاورک برینی طوتوب اردویه کتوره جک
اولدقلرنده مسقوترجه بیلور بر حیله کار خنزیر اولمغله جوابنده
اغالر بنی خلاص ایدرسکز بنم بابام بر زنکین ادمدر سزلره
چوق اکرام ایدر دیو بونلری اینانديروب بونلر دخی مسقوی
سرحدینه ایصال و ساخته دن بابام دیدیکی یره ونکی بولدیروب
تسلیم ایلدکلرنده اوده بر حیله کار و مکار بر کافر اولدیغندن
بنم اوغلمی هلاک ایتمش سکز دیو بولداشلرک ایاقلرینه
دوشوب بونلره بشیوز عدد حجار التون اعطا سند نصکره

سزه چوق اکرام ایده مدم لکن سزه برشیی کوسترهیم بو
دخی سزلره براکرام اولسون دیو قیافه لرینی تبدیل ایله کندو
اردولرنده بر بیوک کنارینه الوب کندی یولداشلر کوررلرکه
چادرک اوکنده قلبه لق وار چادرک ایچنده بر بیوک ترازی
ایله بیاض اقچه والتون طارطیلور بو اقچه لری والتونلری
داریللره طولدیرمقده دیرلر چادره چورباجی قلاقتلی و پاشا
قادقلی و پره طلی و تاتار قلپقلی دررلی درلی ادملر وار
اقچه لر ایله طولی اولان داریلری بومسلمان قیافتلیره
تقسیم ایدوب طوررلر حیله کارمرسوم بونری اوزاقدن
کوستردکدنصکره یولداشلری ینه خانه سنه کتوردی جوابنده
اشته یولداشلر سزلره بوماده ری کوسترمک دخی براکرام
اولسونکه بوبخه اقچه نک والتونک کیسی دولتکره وکلی وزیرکره
وبکچریه اغاکره وکلی دخی تاتار خانه وسائر یرلره کیده جکدر
حتی شمدی ویریله جک اقچه اسلامبول بهاسیدر اسلامبولی
دخی صاتون الدق همان زلریقینده اسلامبوله کیده جکز بونی
سزه سویلمکدن مرادم بودرکه صاقنوب بوندنصکره اردوکزه
طورمیه سز دا اسلامبولده دخی طورمیه سز همان ولایتکزه
چقوب کیده سز صکره اسیر اولمیه سز بو سری صاقنوب اردوکزده
هیچ برکمسه یه سویلمیه سز دیو حیلهٔ شیطانیه وخدعهٔ وسواسیه
ایله کلامنه ختام مله بونری عثمانلو سنورینه براقدی کتدی
بو یولداشلر دخی اردوزه کلدکلرنه چونکه مرقوملر کندی
ولایتلرنه چقت سورمکه مالوف وجبلهٔ دشمن وبلکه کندندن
غافل ساده دل احمقلر اولدقلرینه بنی همان بو حیله یه اعتماد له

بو اقچه ماده سنی تمامنه صایوب راست کلدکلری یولداشلرینه
و سائر بیلوب کورشدکلرینه بولشدقلرینه بره همت دایی
بزلر بورایه نیچون کلدک عثمانلو ولایتلریمزی مسقوه صاتمشلر
دانجه سنی الیورلر حتی اسلامبولک بهاسنی صایلورکن کوردک
کوزیمز ایله دیو الله ورسولنه یمین ایدرک ایمان راست
کلدکلرینه بز بونده نه طوره لم ایشلر هپ شام الشی اولمش
دیو کندولری کبی نیجه بیک ساده دل حمقای وبهه دوشروب
طائفه هرقوم ایسه اوته دبرو خلق لسانده بینی صوغوق
تعبیر اولنورلر واقعا دشرو کیا سندان گبهره اولملریله بزم
حسین دایی دقباقجی اوغلی ایره جب بشه وقوغه جی باشی بحث
امی اسلامبولک بهاسنی صابلورکن کوزلریله کورمشلر وطقوز
طلاقه یمین ایدرک سویلدیلر کرچکدر دیوار دوه بر غلغله
ایله عالمه ولوله صالدیلر خلقک ایسه کوزلری کفره نک آتشندن
ییلمش ایمان بربهانه ایله کیردیه دونمکه وسیله اره دقلری وقت
اولمغله طغار چیقرین ارقه سنه تفنکلرین اوموزلرینه اوروب
چادرلری بکلیه جک اصل اوجاقلولردن بشر اوزضابطان
قالوب قصوری درمه چاتمه معهود عسکر چبل یاورسی کبی
طاغلدیلر کندیلر مسقوخزری دخی بوفرصتی غنیمت بیلوب
یاز وقیش دیمیوب اردویه بعده قشلاق برینه یوریدی
کلدی بونک خلاصه سی بودرکه ایشته بوماجرای مسقولو
کندو جمعیتلرنه کوله کوله بربرینه نقل وحکایت ایدوب ترکه
کلی غلبه ایچون براز مسلمان قیافتنده ادملر پیدا وبراز
اقچه طارتوب انده اعطاسی اوچ نفر ترکلره کوسترک کندو

اردولرینی پریشان وکلی غلبه عزمه سبب اولدیلر دیدیلر وبو صورتده
اصل جاسوسی بلاسندن بشقه ایکی اوچ نفر کندو ادملریزدن
کندو عسکریمزی ایکی چقت صحبتله پریشان ایدن دشمن دینک
مکرندن امین اولمق اولمز الا عسکریمزی نظامه ربط ولیجنه
کیرن وچقان اولمق اوزره رابطه یه ادخال لازمدر زیرا غایت
کوزه دوب جنکجی عسکر دیو قوللاندیغمز چنغنیلرک حالی بویله اورطه‌لرده
وعسکریمزک ایچنه کیرن چقان جاسوسلر بیلنمز واکلنمز بو صورتده
دشمندن نوجهله انتقام النه بیلور ونه طریقله حفظ اولنور
ونصل غالب اولنور بو مسقو طائفه سنک حیله سی فی الاصل
معلوم دکل ایکن سلطان مصطفی خان حضرتلرینک بزم یادکار
عسکریمزک سوزلری واردر که مسقو کوزه سی بر بالقجی کوبک
ایمش جمله سنی زکله بوغازر وهر بریمز بر طاش اته جمله سنی
هلاک ایدوب قزل الما یه دک کیدر دیو قوری لافندن
وبیهوده عنوانندن کچلمیان قالدرم براشنی یکچری دلاورلر
عاقبت الامرده جنک حیله سنی بلمه لری سببیله اوچ بش بیک
نفری مسقوه اسیر اولوب دشمن دینک حالنی وحیله سنی
واکرندیلر اما چه فائده بو بنجه امت محمدک شرفا وصلحا
وسادزه لرک عیال وقزلری حالا قرق سنه یه قریبدرکه مسقوک
تحت تصرفنده قالوب انلردن حاصل اولان اولادلرکمی
عسکر وکمی ضابط وکمی جنرال وکمی دخی خائب وخاسر ملاعین
اللرینه کرفتار اولدیلر قالدیلر دروننده ایمانی وذاتنده غیرت
اسلامی اولوب محمد علیه الصلوة والسلام افندمزک شریعتنه وامته
وساداتدن اولان اولادینه محبتی اولانلره ضروری غیرت کلوب

اومقوله دین دشمنی اولاندن انتقام المق نه طریقله اولور ایسه
اولسون البته وار قوتنی بازویه کتورمکله ویاخود قوۀ مالیه
وبدنیه سی یوغیسه دخی دشمن دینک کیفیتنی حلقه اعلان وطریقنی
اولسون کوسترمکله اثبات مدعای اسلامیت وایمان ایدرایسه
یوخسه آیین اویون جمیع وقتنی الش ویرشله کچوب اخشام
اولنجه قوکشوخانه سنده وعلی الصباح قهوه خانه ده برالای
دینادن بر جزلرجمع اولوب نظام جدید عسکرینی بیهوده فصل
ومذمتله شویله اولمش بویله کتمش دیو هرزیان ایتمکدن ایسه
کندولره الزم اولان ابتدا مسئلهٔ طهارتلرینی اوکرنوب بعده
دینی محافظه ایچون کلمهٔ کفردن وسائر منهیاتدن صاقنسه
ونکاحنده صحت وارمیدر یوقمیدر ازبیسه تصحیحه باقسه
کندو حقنده دینور وادعوی خیر محض اوله جغنده شبهه
یوقدر اکر ادعا ایدرسه کیم بزلر مسئلهٔ طهارتمزی بیلورز
ودینمزی دخی محافظه ایدرز ونکاحمزه شبهه مز یوقدر دیرلرسه
بوصورتده اکر ادعالری عندالله تعالی صحیح ایسه دخی امور دنیویه
لرینی بلمیه خطای عظیملری محقق اولمغله باری بلمدکلرینی و
عقللری یتشمدیکی ماده یه دل اوزاتمیوب اکر نظام جدید ماده سی
کندولره مشکل ایسه اهلندن وارباندن دیوکمینه کبی سکان یدی
یاشنه کیرمش وهزار کره فلک سله سی یمش کرم وسرد عالمی کورمش
ودشمن دینک هرحالنه مطلع دولت علیه یه ضرر دخانه نه دن اولدیغی
ظاهر اخراج ایتمش ارباب وقوفدن تحصیل ایدوب ایکی جهان خزانه
اوغرامیه لرزیرا انسان بلاسی کندولسانندن اولدیغندن قل الخیر
والا فاسکت بیورلمشدر همان حقی قبول ایدن یاران باصفا واخوان
باوفایه حق تعالی حضرتلری دارین سلامتنی احسان ایدوب
جمال باکمالنی ارزان بیوره امین یامعین

